Hak ve Millet Davasının Sesi

UYANIŞ

YIL: 4 SAYI: 39 KASIM 2026

ÜÇ KUTUPLU DÜNYA DÜZENİ

TÜRKİYE NEREDE DURACAK?

ABD, Rusya ve Çin yeni dünya dengelerini şekillendirirken Türkiye kendi milli stratejisini nasıl belirlemeli?

Hak ve Millet Davasının Sesi
UYANIŞ

İmtiyaz Sahibi
Millet Derneği Adına
Genel Başkan
Cuma NACAR

Yıl:4 Sayı:39
Yayın Tarihi: 25.11.2026

Genel Yayın Yönetmeni
Selami YILDIRIM

Grafik Tasarım
Aykut ÖZDEMİR

İletişim

bilgi@uyanisdergisi.com.tr
uyanisdergisi.com.tr
uyanis_dergisi
Uyanış Dergisi
Uyanısdergisi
@uyanisdergisi

Yönetim Yeri
Molla Gürani Mah. Erseven Sokağı
No: 3 Kat 5 D: 9, 34093
Fatih/ İstanbul

Gelen yazılar yayınlansa da yayınlanmasa da iade edilmez.

Yazıların sorumluluğu yazara aittir. Yazılara telif ücreti ödenmez.

Yayın kurulu yazılarda değişiklik yapma hakkına sahiptir.

Yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek yayınlanabilir.

Bu Sayıda

Cuma NACAR / Başyazı 4

Ali Kamil YILDIRIM / Ortadoğu'ya Barış Gelir mi? 6

Dr. Kadir ÇETİN / Üç Kutuplu Dünya Düzeninde Türkiye'nin Yeri 8

H. Ali ÖZDEMİR / Terörsüz Türkiye'den Kravatlı Eşkıyalığa 12

Selami YILDIRIM / Şenzen Barış Bildirisi ve Gazze, Filistin, Doğu Türkistan. 15

Feyyaz İRFAN / Fon Krizi ve "Cerrah Titizliğiyle Vaziyet" mi Dediniz? 16

Ahmet ÇUVALDIZ / Terörsüz Türkiye'nin Öncesi... 19

Ahmet KARA / Yağ Yarıya İnince... 20

Mustafa GÖKTEKİN / Nereden Nereye? Büyük Kürdistan Hayalinden Geriye Ne Kaldı? 22

Beyza AYDIN / Sağır Oda 25

Mustafa KARAŞAHİN / Asıl Kayıp: Güven 26

Celal ÖZSOY / İş Kazaları Kader Değil, İhmallerin Sonucudur! 28

Hüseyin TOPTAŞ / Kur'an ile Uyanış 30

Yıldırım SELAMOĞLU / Rönesans Yazıları 6 33

Ali RIZA / Kutuplaşma 34

Muharrem YAKIN / Taktik Başarılar Stratejik Yenilgilere Kaynaklık Etmesin 36

Muhammed RECEPLİ / Kanun Suçu Suç Olmaktan Çıkarır mı? 38

Hasip SARIGÖZ / Bak Hele! 39

Hakkı ŞENER / Şimdi N'olacak 40

Ali Kamil YILDIRIM

ORTADOĞU'YA *Barış Gelir Mi?*

İsrail'in Güvenlik Kavramı değişmediği sürece hükümet değişse de Ortadoğu'ya barış gelmez. Çünkü Ortadoğu'nun sonu gelmeyen istikrarsızlığının kaynağı geçmişte olduğu gibi günümüzde de İsrail'dir. Çünkü İsrail'in güvenlik kavramı çatışmayı ve sürekli savaşı öngörmektedir. Ortadoğu'daki bu istikrarsızlığın etkileri bölge ile sınırlı kalmamakta, dünyanın dört bir yanında görülmektedir. İsrail'in özgün yapısındaki Güvenlik Kavramı ve onun günümüzdeki hükümet politikası, Ortadoğu'ya asla barış getirmeyecektir. .../Sayfa 6

Dr. Kadir ÇETİN

ÜÇ KUTUPLU DÜNYA DÜZENİNDE TÜRKİYE'NİN YERİ

Şi Cinping'in ev sahipliğinde Trump ve Putin'in Çin'de bir araya gelmesi, sıradan bir diplomatik zirvenin ötesinde, uluslararası sistemin geleceğine ilişkin yeni bir güç mücadelesinin işareti olarak değerlendirilmelidir. Zirve sonrasında yayımlanan dört maddelik ortak bildiri de Türkiye'nin önündeki riskleri ve fırsatları yeniden değerlendirmesini gerektiren önemli mesajlar içermektedir. /Sayfa 8

Editörden

Gerçek bir dost uyarısı: Toprağın altında torpil yok!

Değerli okuyucu Hak ve Millet Davası'nın Sesi **UYANIŞ**'ın 39'ncu sayısıyla huzurlarınızdayız. Selam olsun **UYANIŞ**'ın sesine kulak veren Aziz Millet evlatlarına. Hak ve Millet Davası'nın kutlu yolcuları, ne yazık ki; insan bazen yaşananlara bakıp ne söyleyeceğini bilemiyor. Bir tarafta geçim derdiyle boğuşan, ay sonunu getirebilmek için hesap üstüne hesap yapan, açlık ve derin yoksulluk girdabında yaşam mücadelesi veren milyonlar… Diğer tarafta servetini büyüten, vurgun rüzgârında yatlarına binip milyarları alıp götürenler…

Birilerinin memleketi alıp götürmediğine şükretmek mi gerekiyor, yoksa bu memleketin kaynaklarının kimler tarafından, nasıl paylaşıldığını mı sorgulamak? Asıl mesele de burada başlıyor. Bir ülkede gelir dağılımı uçuruma dönüşmüşse, adalet duygusu bu kadar örselenmişse nasıl bir toplumsal iklim oluşur? İnsanlar bir araya geldiklerinde ne konuşur? Geçim sıkıntısını mı, adaletsizliği mi, yoksa kimin hangi bağlantıyla nasıl zenginleştiğini mi? Daha da önemlisi, bu memleket gerçekten yönetiliyor mu, yoksa yaşananların peşinden mi sürükleniyor? Ne yazık ki bütün bunların yaşanmasında sessizliğin de payı var. Çünkü yanlış yapanın kim olduğuna bakarak tavır belirlemeye başladık. Bizdense görmezden geldik, ötekindense en ağır eleştirileri sıraladık. Doğruların ve yanlışların ölçüsü olmaktan çıkıp aidiyetin ölçüsüne dönüştük.Oysa **"bizden"** diyerek, **"evdeki bulgur"** hesabıyla veya itaat refleksiyle eleştirmemek, itiraz etmemek; yanlışların üzerini örtmekten başka bir işe yaramadı. Üstelik üzeri örtülen her yanlış, zamanla daha büyük bir soruna dönüştü.

İşin en acı tarafı da kendi mücrimine sahip çıkma fotoğrafının giderek sıradanlaşması. Kendi mahallesinden birinin yanlışı ortaya çıktığında savunmaya geçenler, önce yapılanı değil, yapanın kim olduğunu sorguluyor. Ardından gerekçeler üretiliyor, mazeretler sıralanıyor, hatta yanlışın kendisi bile savunulur hale geliyor.

Yani suçun kendisi değil, suçlunun kimliği önem kazanıyor! Buna artık **"bizden"** kabileciliği demek gerekiyor. Herkes adaletten yana olduğunu söylüyor ama sıra kendi mahallesine geldiğinde adaletin sesi kesiliyor. Karşı mahalleye gelince hukuk, kendi mahallesine gelince mazeret devreye giriyor. Böyle bir anlayışla ne toplumsal vicdan korunur ne de yanlışların önüne geçilebilir. Bir zamanlar aynı mahallenin saygın kalemşorlarından birinin yaptığı değerlendirme de oldukça çarpıcı. Kazanılan paranın aslında milletin parası olduğuna bakılmadığını, hatta **"Bu ülke dârülharp hükmünde"** anlayışıyla yapılanların meşrulaştırılmış olabileceğini ifade ediyor. Düşünebiliyor musunuz? Milletin parasını kendi parası gibi görmek, sonra da çeşitli gerekçelerle bunu meşrulaştırmak!

İnsanların inançlarını, aidiyetlerini ve güven duygularını kullanarak yanlışlara kılıf bulmak… Sonra da bütün bunları sorgulayanlara düşman muamelesi yapmak! Oysa bu dünyada makamınız, paranız, nüfuzunuz, çevreniz olabilir. Bir telefonla kapıları açtırabilir, bir imzayla işlerinizi halledebilir, yaptıklarınızın hesabını vermekten bir süre kurtulabilirsiniz.Ama değiştiremeyeceğiniz bir gerçek var: Toprağın altında torpil yok! Ne makamınız soruluyor ne servetiniz ne de hangi mahalleden olduğunuz… Orada herkes eşit. Keşke insanlar bu gerçeği yalnızca ölüm kapıya dayandığında değil, yaşarken de hatırlayabilse. Çünkü asıl mesele toprağın altında eşit olmak değil, bu dünyada kimsenin hakkını yemeden yaşayabilmek.

Değerli okuyucu, siyasi iklimin yargı eliyle basın yayın organlarının baskılanmasına kadar uzanan bir gerginliği daha ne kadar taşıyabileceğini kestirmek mümkün değil. Bu atmosferde ülkemizin ve milletimizin geleceğini yakından ilgilendiren önemli gelişmelerde oluyor. **"Terörsüz Türkiye"** projesi adı altında yürütülen birliğimizi ve kardeşliğimizi sarsacak projenin geldiği aşamayı biliyorsunuz. Öte yandan 1945'deki Yalta'daki savaş sonrası dünya düzenini ve Avrupa'nın bölüşülmesinin üzerinden geçen 81 yıl sonra o egemen güçlerin liderlerinin 2'nci Yalta diye isimlendirilen toplantı ABD Başkanı Trump, Çin Devlet Başkanı Şi ve Rusya Devlet Başkanı Putin'in katılımı ile Çin'in Shenzhen kentinde gerçekleşti.Soru şu; Dünya nereye, biz nereye?

Vefakar UYANIŞ okuyucusu, bu sayımızda baş döndüren gündemi derinlemesine analiz eden ve sorgulayan bir birinden değerli yazılar bulacaksınız. Millet Partisi Genel Başkanı ve Dergimizin Başyazarı Sayın Cuma Nacar bu sayıdaki yazısında gündeme dair çok önemli değerlendirmelerde bulunuyor. Nacar, **"Millî birlik ve kardeşlik çağrımız var!"** Başlıklı yazısında **"Bütün vatanseverleri, aydınları, partileri ve STK'ları etnik ve mezhep farkını bir kenara bırakarak demokratik ve meşru zeminlerde** "Terörsüz Türkiye" **yalanlarına karşı uyanık olmaya, Türk milletinin birlikte var olmak inancı ve iradesine sahip çıkmaya çağırıyoruz"** değerlendirmesinde bulunuyor. Yine her zaman olduğu gibi bu sayımızda da Ali Kamil Yıldırım, bölgesel gelişmeleri, **"Ortadoğu'ya barış gelir mi?"** başlıklı yazısıyla değerlendiriyor. Dr. Kadir Çetin; Dünyanın 2. Yalta olarak nitelendirdiği Shenzhen de gerçekleşen üçlü zirveyi, **"Üç kutuplu Dünya düzeninde Türkiye'nin yeri"** başlığıyla ele alıyor. H. Ali Özdemir son günlerin en önemli gelişmesini, **"Terörsüz Türkiye'den kravatlı eşkıyalığa"** başlıklı yazısıyla yorumluyor. Hüseyin Toptaş ise bizi bu sayıda başlattığı **"Kur'an ile Uyanış"** serisiyle manevi bir yolculuğa çıkartıyor. Toptaş **"Surelerin hayatımıza verdiği mesajları"** ele alarak, "Rahman'ın has kulları; Gerçek Müslümanların özelliklerini" anlatıyor. Ahmet Çuvaldız her zamanki ironik üslubuyla, **"Terörsüz Türkiye'nin öncesini"** hatırlatıyor. Feyyaz İrdan fon krizine, **"Cerrah titizliği ile vaziyet mi dediniz?"** başlığıyla farklı bir perspektiften bakıyor. Mustafa Göktekin'de, **"Nereden nereye?"** diye sorusuyla başladığı yazısında, **"Büyük Kürdistan hayalinden geriye ne kaldı?"** sorgulaması yapıyor. Bu sayıda Beyza Aydın siyasi tarihimize kısa bir yolculuk yaptırıyor ilginç bir değerlendirmeye imza atıyor, **"Sağır Oda."**

Yıldırım Selamoğlu **"Rönesans Yazıları 6"** da, **"İslam Rönesans'ı; Yeniden inşa, Yeniden istikamet"** yazısıyla ufuk açmaya devam ediyor. Celal Özsoylu da , **"İş Kazaları Kader Değil "** başlığıyla yazdığı yazıda farklı bir hayat gerçeğine dikkat çekiyor. Bu sayıda ayrıca Ahmet Kara, **"Yağ yarıya inince",** Ali Rıza, **"Kutuplaşma"**, Mustafa Karaşahin, **"Asıl kayıp: Güven",** Muharrem Yakın, **"Taktik başarılar Stratejik yenilgilere kaynaklık etmesin"**, Selami Yıldırım, **"Şenzen Barış Bildirisi ve Gazze, Filistin, Doğu Türkistan"**, Muhammed Recepli, **"Kanun suçu suç olmaktan çıkarır mı?"** başlıklı yazıları ile dergimize katkı sundular. UYANIŞ' ta Hakkı Şener, **"Şimdi n'olacak?"**, Hasip Sarıgöz, **"Bak hele"** şiirleri ile yerlerini aldılar.

Değerli okuyucu yeni bir **UYANIŞ**'ta buluşuncaya dek **UYANIK** kalın. Selam ve dua ile…

MİLLETİMİZİN BAŞI SAĞ OLSUN!

12 Kasım 2026 - Malatya: Yeşilyurt / Samanköy'de S-70 tipi helikopter düştü, 4 asker şehit oldu.

24 Kasım 2026 - Eskişehir: Tepebaşı / Yörükakçayır'da eğitim uçuşundaki AS-532 Cougar düştü, 5 asker şehit oldu.

Şehitlerimize rahmet, ailelerine ve milletimize baş sağlığı dileriz.

BAŞYAZI

CUMA NACAR

Millî birlik ve kardeşlik çağrımız var!

Saygıdeğer Uyanış Okuru,

Yeni bir sayımızla daha sizlerle buluşmanın mutluluğunu yaşıyor, hamd ve senalarda bulunuyoruz. Bu yazımızda, dünyada meydana gelen gelişmeler karşısında Türk ve İslam ülkelerinin durumunu değerlendireceğiz. Özellikle Türkiye'de "Terörsüz Türkiye" yalan kasırgasındaki gelişmeleri ve felaket sonuçlarına dair hatırlatmalarımızı yapacağız ve bu intihar sürecine karşı bütün vatanseverleri, ama özellikle siyasi partileri, millî birlik ve kardeşlik temelli ilkeler etrafında birleşmeye davet edeceğiz.

Türkiye Barış Kurucu Devlettir, Vekalet Savaşçısı Devlet Değil!

Türkiye'nin tarihi, barış devleti olduğu gerçeğini haykırmaya devam ediyor. Özellikle dünyanın mevcut konjonktürü göz önüne alındığında, barış kurucu devlet misyonunu unutup vekalet savaşçısı bir devlet olma rolüne soyunmaya kalkmasını tarih ve millet affetmez.

Bölgemizde ve dünyada meydana gelen gelişmeler, küresel sömürgeci güçlerin yeni dünya düzenini kurmaya çalıştıklarını gösteriyor. Özellikle Asya-Pasifik ülke liderleri toplantısında ABD, Rusya ve Çin liderlerinin yaptıkları toplantılar 'Yeni Yalta Anlaşması' mı geliyor? İngiltere'nin yerini Çin mi aldı? sorularının sorulmasına sebep oldu. Her üç devletin bugüne kadar izledikleri politikalara baktığımızda hiç de dünyaya huzur ve barış getirecek politikalar olmadığı ayan beyan ortada. Tam tersine sömürgeleştirme politikaları uğruna dünyaya kan, gözyaşı, acı ve zulüm getirdiklerini söylemek mümkün. Türk ve İslam dünyası ise mevcut hâliyle bu zulmü ortadan kaldıracak imkân ve kabiliyetlerden mahrumdur. Öyle ki Türk dünyasının bir araya gelerek kurduğu Türk Devletleri Teşkilatı'na Rusya'nın ve Çin'in de üye olması konuşulabilmektedir. Yakın zamanda AB fonlarından yararlanmak için GKRY'yi Kıbrıs devleti olarak tanıyan ve Lefkoşa'ya büyükelçiler atayan üye ülkeler olmuştur. Azerbaycan ile yaşadığımız gerginliklerin ise bir an evvel sona erdirilmesi bir zarurettir. Diğer İslam dünyası ülkeleri ise etnik ve mezhep savaşları ile birbirini yok etmekle meşguller. Hatta yöneticilerinin oturdukları koltukları kendilerine borçlu olduklarını ve susup oturmaları gerektiğini söyleyen Netanyahu'nun sözlerinin zilletini yaşamaktadırlar. Veya dünyanın dört bir yanında insanlar ki bunların içinde başta Afrikalı Müslümanlar olmak üzere açlıktan kırılırken, din kardeşleri olan Körfez ülkeleri kendilerini korumak için ABD ile 3,2 trilyon dolarlık savunma anlaşması yapmış durumdadırlar. Bu bölge ülkelerinin her birinde ABD askeri üsleri kurulmuş, İran'a yapılan saldırılarda bu üsler kullanılmıştır. Küresel sömürgeci devletler, bölgedeki amaçlarına ulaşmak için kurdukları ve kullandıkları, kendilerinin adına savaşacak birtakım vekil terör örgütlerinin yerine artık vekalet savaşları yapacak vekil devletler arayışındadır. Bazı devletler de adeta vekalet savaşçısı birtakım örgütler yerine, "onlara verilen görevi biz daha iyi yaparız" çığırtkanlığı ile yarış içine girmişlerdir.

Küresel sömürgeci güçlerin kendi elleriyle kurdukları ve bölgenin işgaline zemin hazırlayan IŞİD'e karşı yine kendi imalatları olan KCK (PKK/PYD/YPG/PJAK) yerine "biz daha iyi savaşırız" demek nasıl bir akıl tutulmasıdır. Veya Hamas ve Hizbullah gibi örgütlerin tasfiyesi ile bu örgütlere yaptırdıklarını bölgedeki birtakım devletlere mi havale etmişlerdir?Yine, başta Körfez ülkeleri olmak üzere, bölge ülkelerinden kendilerini savunmaları karşılığında(kime karşı savunacaklarsa artık!) 3,2 trilyon dolar alan ABD'nin yerine, "Sizi biz savunuruz." anlayışıyla ortaya çıkmak; üstelik mukaddes Mekke ve Medine'yi koruma gerekçesiyle Mekke Güvenlik Anlaşması yapmak nasıl izah edilebilir? Türkiye'yi yönetenlerin böylesine vahim hatalar içinde olmadıklarını, barış kurucu bir devleti yönettiklerinin idrakinde olduklarını umuyoruz.

Türkiye Mazlum Milletlerin Umut Işığı Olduğunu Hatırlamalıdır!

1.Dünya Savaşı'ndan sonra neredeyse Türk ve İslam dünyasının tamamı esaret altında kalmıştı. Kurtuluş Savaşı Destanı ile özgürlüğünü ve bağımsızlığını kazanan Türkiye, mazlum milletler için umut, ışık ve emsal olmuştur. Özellikle 2. Dünya Savaşı ile birlikte Türkiye tam bağımsız dış politika anlayışında ciddi bir eksen kayması yaşamış; kontrollü bağımsızlık ve özgürlük verilen İslam ülkelerinin ışığı söndürülmek istenmiştir. Ancak kendini cündullah olarak kabul eden Türk Milleti'nin yeryüzüne adaleti, barışı, huzuru, mutluluğu, zenginliği, bolluk ve bereketi getirmek, insanlığın ruhuna kutlu muştuyu yeniden üflemek tarihi sorumluluğunu hatırlayıp gereğini yapması tüm insanlığın beklentisidir.Acaba bugün de Türkiye iç ve dış siyasetinde, meşruiyetini yabancı devletlerden alan yöneticilerin elinde tam bağımsız ve özgür politikaların uygulandığı bir ülke durumunda mıdır? Türkiye'nin yeni dünya düzeninde kendisine biçilen rol, barış kurucu devlet misyonu yerine vekalet savaşçısı devlet rolü müdür?"Terörsüz Türkiye" diye başlatılan süreç milletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldıracak, milletimizi devletsiz ve vatansız bırakacak felaket olaylara sebep olacaktır.

PKK terör örgütünün bütün elebaşlarının ve terör sevicilerin azgın taleplerinin, ülkeyi yönetenler ve ortaklarınca, yasama ve yürütme eliyle bir bir karşılandığını, yargının adeta susturulduğunu gören, başka başka ayrılıkçılar da harekete geçmiş, Diyarbakır'da meclislerini, yürütme kurullarını da kurmuşlardır. Kuruluş bildirgelerinde "Kürtler ayrı bir millet, Kürdistan bu milletin ülkesi, kendi kaderini tayin hakkı, Kürtçenin resmi dil ve eğitim dili ve siyasi egemenlik" taleplerine de yer veren manzara Kurtuluş Savaşı yıllarını çağrıştırmaktadır. "İngilizlerin mi yoksa Amerikalıların mı himayesini kabul edelim?" diyerek mandaterliği savunanlar; İngiliz Muhipleri Cemiyeti, Kürt Teali Cemiyeti gibi adlarla ortaya çıkan ihanet şebekeleri bugün de farklı isim ve şekillerle arzıendam ediyorlar. Tabii ki bunlara günümüzde bir de Amerikan Muhipleri, Rus Muhipleri ve Çin Muhipleri gibi şebekeleri katmak gerekir. İşte "Terörsüz Türkiye" diyerek başlayan aldatmaca süreci bu çerçevede anlamak gerekir.

Milli Birlik ve Kardeşlik İçin Yollara Düşüyoruz

Terörün bitmesi milletimizin arzusu ve dualarındaki özlemdir. Ancak bu süreç; gerçekler büyük Türk milletinden saklanmadan, vatansız ve devletsiz bırakılmamıza sebep olmadan yürütülmelidir. Milli birlik ve kardeşliğimize, ülkenin vatanı ve milleti ile bölünmez bütünlüğüne ağır darbeler indirilirken; paravan olaylarla Türkiye'nin gündemi değiştirilmekte, dikkatler başka yönlere çekilmektedir. Türkiye'nin gündemini yoğun şekilde aşırı enflasyon ve hayat pahalılığı, işsizlik, yatırım fonu ve borsa krizi, çoğunlukla muhalif belediyelere ve medyaya yönelik operasyonlar işgal etmektedir. Ancak varlık ve bekamıza yönelen, özetle "Terörsüz Türkiye açılımı tamamen bir aldatmacadır; nihai hedefi Türk Milletini vatansız ve devletsiz bırakma teşebbüsüdür." dediğimiz açılımının hayati tehlikelerine karşı yine yollara düşeceğiz. Hak ve Millet Davası'na hayatları vakfetmiş kahramanlar güzel yurdumuzu karış karış gezecek, mektuplarımızla milletimize bir kez daha 'Milletim Uyan' diyeceğiz. Diğer yandan da temel kabuller doğrultusunda siyasi partilerin ve tüm milli güçlerin, demokratik ve meşruiyetçi iş birlikleri için çağrımıza devam edeceğiz.

Milli Birlik ve Kardeşlik Çağrımız Tüm Vatansever Yapılaradır!

Gün bir kez daha manda ve himaye kabul edilemez, milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır demek ve milletin haklarının savunuculuğunu yerine getirecek birlik oluşturma günüdür. Hep birlikte Türkiye Cumhuriyet ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütündür diye haykırmak günüdür.

Vatanımızın, milletimizin, devletimizin, özgürlüğümüzün, bağımsızlığımızın, milli birlik ve kardeşliğimizin, bütünlüğümüzün paramparça edilmek istendiği, Türk Milleti'ne yeni kefenler biçildiği bir zamanda tüm vatanseverlere ve kuruluşlarına ciddi görev ve sorumluluklar düşmektedir. Başta siyasi partiler olmak üzere dernekler, vakıflar, düşünce kuruluşları, medya kuruluşları, aydınlar, akademisyenler demokratik ve meşruiyetçi yollarla aşağıdaki kabuller temelinde kurumsal iş birlikleri oluşturmalıdır.

1. 10.08.2026 tarih ve 7595 sayılı Kanun ne yazık ki terörü sona erdirmeyecek, bilakis terör örgütünü ve hedeflerini meşrulaştıracak; bir "Kanserli Hücre Yasası"dır. Siyasi yetki gaspı ile bir oldubittiyle kabul ettirilmiştir, meşru değildir!

2. Yasadaki, "teröristbaşı ve Kandil'deki 180 kadar terörist aftan yararlanmayacak" ifadesi gerçekçi değildir. Bu yasa teröristbaşı ile Türkiye ve Türkiye dışındaki bütün teröristlerin 1974 Affındaki gibi örtülü affına yol açacaktır. Milletimiz oyunu görmüştür.

3. Türk milleti ve yargının terörist başına verdiği statü "idamlık bebek katili"dir. PKK sözde fesih açıklamasında kuruluşunu ve katliamlarını haklı ve meşru göstermiş, Türkiye'yi soykırımla suçlayarak kendi bagajını devlete yüklemiş, Türkiye'nin umut hakkı vererek bagajdan kurtulmasını istemiştir. Katile statü ve umut hakkı verilemez.

4. "Silahsızlanma ve Stratejik Koordinasyon Alt Komisyonu Koordinatörü" olarak teröristbaşının emrine kamu görevlileri ve sekretarya tahsisi, villa ve dijital imkân sağlanması, ayrıca Kürtlerin sözde temsilcisi rolünün verilmesi demek, teröristbaşına meşruiyet kazandırmaktır. Devlete, millete, millî birlik ve kardeşliğe ihanettir.

5. 50 bini aşkın canımızın katili olmaktan ve etnik bölücülükten pişman olmayan, bilakis "yeni bir aşamaya geçtiğini" ilan eden PKK'nın ve teröristbaşının, eşit yurttaşlık, ikinci resmî dil, İkiz Yasalar ve Yerel Yönetimlerin Özerklik Şartı'na konulan çekincelerin kaldırılması talepleri kabul edilemez.

6. Terör örgütü, Türkiye Cumhuriyeti'ni yönetenlere güvenmediği için ABD'nin garantörlüğünü talep etmiş midir? Böyle bir talep kabul edilmiş midir? Bu kapsamda terörist elebaşları yüz yüze görüşmüş müdür? İktidardan açık, net cevap bekliyoruz.

7. Bu yasadan sonra hedefte yeni yasalar ve anayasa vardır. Üniter devlet yapısını bozacak, vatanın parçalanması ve milletin bölünmesine yol açacak yasa ve anayasa değişikliği kabul edilemez. Anayasa'nın ilk dört maddesi ile 5., 6., 42. ve 66. maddeleri değiştirilemez. Manda, himaye, vesayet, icazet veya garantörlük istemiyoruz.

8. Yasanın 10. maddesindeki, "Bu yasa kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz." hükmü, yasayı kabul eden ve uygulayana hukuki zırh olmaz ve anayasal suçu ortadan kaldırmaz!

9. Türkiye'nin aslında bir "Kürt meselesi" yoktur! Şark Meselesi'nin yeni sürümü olan BOP/BİP vardır! Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî dili ve eğitim dili Türkçe, bayrağı ay yıldızlı al bayrak, başkenti Ankara'dır.

Bütün vatanseverleri, aydınları, partileri ve STK'ları etnik ve mezhep farkını bir kenara bırakarak demokratik ve meşru zeminlerde "Terörsüz Türkiye" yalanlarına karşı uyanık olmaya, Türk milletinin birlikte var olmak inancı ve iradesine sahip çıkmaya çağırıyoruz.

ORTADOĞU'YA *Barış Gelir Mi?*

Ali Kamil YILDIRIM

İsrail'in Güvenlik Kavramı değişmediği sürece hükümet değişse de Ortadoğu'ya barış gelmez. Çünkü Ortadoğu'nun sonu gelmeyen istikrarsızlığının kaynağı geçmişte olduğu gibi günümüzde de İsrail'dir. Çünkü İsrail'in güvenlik kavramı çatışmayı ve sürekli savaşı öngörmektedir. Ortadoğu'daki bu istikrarsızlığın etkileri bölge ile sınırlı kalmamakta, dünyanın dört bir yanında görülmektedir. İsrail'in özgün yapısındaki Güvenlik Kavramı ve onun günümüzdeki hükümet politikası, Ortadoğu'ya asla barış getirmeyecektir. İsrail'in ve hükümetinin son yıllarda uyguladığı Güvenlik Politikasının ilham kaynağı olan ***"İsrail'in Güvenlik Kavramı" dikkate alındığında; Ortadoğu'da "barışsızlığın" ve "sürekli istikrarsızlığın" kaynağının bu ülke olduğu ortaya çıkacaktır.***

İsrail'in Ulusal Güvenlik Çalışmaları Enstitüsü uzmanı Emekli Tümgeneralin kaleme aldığı "Yeni Ulusal Güvenlik Kavramı" adlı çalışması, İsrail'in uygulamakta olduğu yazılı olmayan güvenlik kavram ve politikalarını 10 ilke halinde sıralamaktadır. Aşağıda özetlenen bu ilkeler hayatta kaldığı sürece, bu ülkede hiçbir iktidar değişikliği barışa hizmet etmeyecek, Türkiye dahil tüm Ortadoğu'ya tehdit ve risk kaynağı olmaya devem edecektir. Söz konusu 10 ilke özetle şunlardır:

Yahudi Kimliği Demokrasi Üzerindeki Önceliklidir. Devletin Yahudi kimliği, demokratik yönetim sisteminin üzerinde yer alır. Bu kimlik, etnik, dini ve ulusal temellere dayanır ve Yahudi ruhu ve geleneğinin ilhamıyla korunur. Bu ilke, Yahudi kimliğinin diğer ulusal kimlikler (Arap-İslam veya Hristiyan gibi) üzerindeki önceliğini koruma ihtiyacını dikte eder.

Barış Bir Amaç Değil, Bir Araçtır. Ortadoğu'da anlamlı bir barış anlaşması elde edilemez, çünkü barış anlaşmaları yalnızca sürekli yeniden değerlendirme gerektiren teknik ve geçici düzenlemelerdir. Bu görüşe göre, barış, güvenliği üreten içsel bir değer değil, diğer politika hedeflerine ulaşmanın bir aracıdır.

Arap Devletlerinin Bağımsız Var oluşunun Reddedilmesi. Temel varsayım, çoğu Arap devletinin gerçek birer ulus devlet değil, ortak bir tarihe ve temel bir ulusal vizyona sahip olmayan kabile ve etnik grupların bir araya gelmesinden oluştuğudur.

Savaş Temel Bir Durum Olarak: Savaş, ulusal güvenlik için elzemdir ve barış haliyle değiştirilemez; barış, belirtildiği gibi, amaçtan ziyade sadece bir araçtır. "Sessizlik pisliktir" ve bu nedenle sessizliğin peşinde koşmak bir zayıflık ifadesidir.

Öz Yeterlilik ve Amerika Birleşik Devletleri'ne Bağımlılığın Kesilmesi... İsrail'e dayatılan kısıtlamalara aşırı bağlılık tehlikelidir: Amerika Birleşik Devletleri "gerileyen bir güçtür" ve devam eden sosyal ve siyasi değişimleri göz önüne alındığında, her halükarda yakında İsrail'i terk edecektir... Amerika Birleşik Devletleri ile bağların kesilmesi sadece kaçınılmaz değil, aynı zamanda İsrail'in bağımsızlığı ve Yahudi ulusal kimliğinin direnci için de elzemdir.

Önleyici Saldırıya Mutlak Öncelik... Eğer İsrail bir sürpriz saldırıya dayanamaz veya güvenilir bir ön uyarı sağlayamazsa, tek sonuç önleyici saldırılar ve savaşlar içeren Proaktif bir politika izlemesi gerektiğidir.

İleri Savunma... Önleyici bir karşı saldırının mümkün olmadığı durumlarda, mümkün olan her yerde ileri savunma bölgeleri kurmak hayati önem taşır. Bu bölgeler, ev sahibi devletleri istikrarsızlaştıran ve İsrail'e kıyasla zayıflatan terör ordularına karşı derinlemesine savunma sağlıyor. Bu alanlar, İsrail'in savaşı mümkün olan en kısa sürede düşman topraklarına taşımasını sağlar.

İsrail-Filistin Çatışmasını Kalıcı Bir İsrail-Arap Çatışması Olarak İçselleştirmek: Filistin ulusal hareketinin varlığı sahte bir Batı anlatısıdır ve Filistin'in İsrail'e karşı mücadelesi...İsrail Devleti'ni yok etmeye yönelik bir başka Arap girişimidir. Uygulamada, İsrail'i Yahudi devleti olarak tanımamaları, hiçbir çözümün mümkün olmadığı görüşünün temelini oluşturmaktadır... Bu bir Filistin devletinin kurulmasına ilkesel olarak karşı çıkmaya yol açar.

Güvenliğin Merkezi Bileşeni Olarak Sivil Yerleşimler. Buna göre siviller savunma ağının bir parçası olarak kabul edilmekte, Arap nüfusuyla sürtüşme yaşanan tüm bölgelerde, güvenlik bölgelerinde topluluklar ve karakollar oluşturularak sağlanmaktadır. Bu konuşlandırma, İsrail Savunma Kuvvetleri'nin (IDF) önleyici saldırı ilkelerini pratikte uygulamasını kolaylaştırmakta ve "sentetik" Arap devletlerinin istikrarsızlaşmasına daha da katkıda bulunmaktadır.

Sanayide Savunma Bağımsızlığına Öncelik: İsrail'in savunma ekonomisi uzun tedarik zincirlerine karşı oldukça savunmasızdır; bu nedenle, savunma teknolojisi sektöründe (savunma sanayileri, siber güvenlik ve yapay zeka) yerli üretim ve yatırıma diğer sektörlere göre öncelik verilmelidir.

Türkiye'ye etkileri

Türkiye'nin milli çıkarları geniş bir coğrafyayı ilgilendirmekle birlikte, güvenliğini tehdit eden gelişmelerin Ortadoğu ve Doğu Akdeniz kaynaklı olduğunu müşahede etmekteyiz. Güvenlik bağlamında barış değil savaş istemesi, kendisini hem din ve hem etnik olarak tüm insanlık değerlerinin üstünde görmesi, Tekvin'in vaatlerini güvenlik sınırlarına dönüştürmeyi istemesi İsrail'i tüm Ortadoğu'da barışın en büyük engeli haline getiriyor.

Barışa yönelik İsrail engeli Türkiye'nin güvenlik algısına doğrudan etki etmektedir. İsrail'in Türkiye'ye karşı Güney Kıbrıs ve Yunanistan ile oluşturduğu savunma ortaklıkları, Türkiye'nin Mavi Vatanı'na yönelik suikast girişimleri, Suriye ve Irak bölgelerindeki Kürt hareketlerine desteği, Yahudi Lobisi üzerinden ABD Senatosu ve yönetiminde Türkiye aleyhtarlığı, iç ve dış siyasetinde aleni ve aşırı Türkiye düşmanlığı söylemleri bilinen risk ve tehditlerdir. Bu ülkenin yeni güvenlik kavramındaki "ileri savunma" ilkesini iyi anlamak gerekir. Bu ilke; düşman bilinen ülke içinde örtülü faaliyet, terör örgütlerine destek, casusluk, sabotaj, siber savaş ve komplolar hedefler. Terör örgütüne açık ve örtülü destek, İran içinde Hizbullah lideri Haniye suikastı, İran nükleer bilim insanlarına suikastler, son savaşta Molla rejiminin içinden istihbarat, Lübnan Hizbullah'ının tüm lider kadrosunu arama cihazları üzerinden imhası "ileri savunma" hakkında bir fikir vermektedir.

İsrail'in Türkiye ve bölge için, hatta dünya için istikrarsızlık veya tehdit kaynağı olmaktan çıkması için, bu ülkenin Güvenlik Kavramını "savaş" odaklı olmaktan çıkarıp, "barış" odaklı ilkeler üzerine inşa etmesi gerekmektedir. Ancak sözde "Yahve" vaatleri ile kendisini din ve ırk olarak tüm milletlerin üstünde gören, bu yönüyle hem şeriat devleti hem de faşist bir muhteva kazanın İsrail "güvenlik kavramı"nın hükümet değişimleri ile değişmesini beklemek hayal olur.

Bu nedenle Türkiye'nin kendisine yönelik alenen sergilenen düşmanca niyetlere karşı hem iç cephede dirençli hem de dışa karşı caydırıcı tedbirleri geliştirmek zorundadır. Türkiye güvenlik siyasetini yeniden tanımlayarak ön alıcı özel tedbirler geliştirmelidir. Bu kapsamda caydırıcı fiziki güç üstünlüğünü uzun vadeli olarak korumalı, Mekke İttifakı gibi oluşumları İsrail istikrarsızlığına karşı etkin kullanabilmelidir. Daha da önemlisi İsrail'in bilinen ileri savunma ilkesi doğrultusunda yapabileceği siber saldırı, casusluk, sabotaj gibi örtülü istikrarsızlık eylemlerine karşı müşahhas, etkin ve sürdürülebilir önleyici tedbirler alınmalıdır. Bu kapsamda fon soygunu ve sözde çözüm sürecinin iç direnci zayıflatma ve ülke güvenliğine zarar verme ihtimalin yüksek olduğu daima göz önünde bulundurulmalıdır.

Türkiye'nin kendisine yönelik alenen sergilenen düşmanca niyetlere karşı hem iç cep hem de dirençli hem de dışa karşı caydırıcı tedbirleri geliştirmek zorundadır

ÜÇ KUTUPLU DÜNYA DÜZENİNDE TÜRKİYE'NİN YERİ

Dr. Kadir ÇETİN

Şi Cinping'in ev sahipliğinde Trump ve Putin'in Çin'de bir araya gelmesi, sıradan bir diplomatik zirvenin ötesinde, uluslararası sistemin geleceğine ilişkin yeni bir güç mücadelesinin işareti olarak değerlendirilmelidir. Zirve sonrasında yayımlanan dört maddelik ortak bildiri de Türkiye'nin önündeki riskleri ve fırsatları yeniden değerlendirmesini gerektiren önemli mesajlar içermektedir.

19 Kasım 2026'da Çin'in Shenzhen kentinde ABD Başkanı Donald Trump, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Çin Devlet Başkanı Şi Cinping'in aynı masa etrafında buluşması, İkinci Dünya Savaşı sonrasında şekillenen uluslararası düzenin geleceği bakımından dikkat çekici bir gelişmedir. APEC toplantısı çerçevesinde gerçekleşen zirvenin ardından Birleşmiş Milletler'in reformu, enerji güvenliği, uluslararası ceza yargısı ve nükleer risklerin azaltılması konularını içeren dört maddelik ortak bildiri yayımlanmıştır.

Bu buluşmayı sıradan bir diplomatik temas olarak okumak doğru değildir. Yalta Konferansı'nı hatırlatan biçimde, küresel güç ilişkilerinin yeniden tanımlandığı bir döneme girilmektedir.

Türkiye'nin önünde ise üç temel soru bulunmaktadır:

* Dünya üç büyük güç merkezi etrafında şekillenirken Türkiye nerede duracaktır?

* Kendi çıkarlarını ve ağırlığını yeni sistemin oluşumuna yansıtabilecek midir?

* Yoksa gelişmeleri yalnızca izleyen bir ülke konumunda mı kalacaktır?

Tek Kutuplu Dünyadan Üç Kutuplu Dünyaya

Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle ABD öncülüğünde kurulan tek kutuplu dünya düzeni, Çin'in ekonomik, teknolojik ve askerî yükselişi ve Rusya'nın yeniden büyük güç olma çabasıyla önemli bir dönüşüm geçiriyor.

Ancak üç kutuplu düzen henüz kurumsallaşmış değildir. ABD, Çin ve Rusya bir yandan nüfuz alanlarını genişletmeye çalışırken diğer yandan ortak çıkarlarının bulunduğu konularda uzlaşabilmektedir. Shenzhen zirvesi de rekabet ile iş birliğinin aynı anda yürütülebildiğini göstermektedir.

Dolayısıyla yeni dönemin uluslararası ilişkileri, yalnızca dostluk ve düşmanlık üzerinden okunamaz. Türkiye de dış politikasını bu değişen gerçekliği dikkate alarak şekillendirmelidir.

Ortak Bildiri ve Yenidünya Düzeninin Şifreleri

Zirve sonrasında yayımlanan dört maddelik ortak bildiri, yeni güç mimarisinin öncelikleri açısından önem taşımaktadır.

1- Birleşmiş Milletler'in reformu

"Üç ülke, BM'nin küresel sorunlara daha etkin cevap verebilmesi ve uluslararası barış ve güvenlik misyonunu yerine getirebilmesi için reform yapılması konusunda mutabık kalmıştır."

BM'nin uluslararası krizler karşısındaki etkisizliği ve Türkiye'nin uzun zamandır savunduğu "Dünya Beşten Büyüktür" yaklaşımı bu tartışmanın merkezindedir. Ancak reform, büyük güçler arasında yeni bir paylaşım düzenine dönüşmemelidir. Türkiye'nin savunması gereken ilke; daha adil, temsil kabiliyeti yüksek ve uluslararası hukuka dayalı bir sistem olmalıdır.

2- Enerji güvenliği ve petrol arzı

"Üç ülke, tüm ulusların yararına rafine petrol ürünlerinin üretimini ve arzını artırmayı planlıyor. Ülkeler istikrarlı enerji akşının önemini yeniden teyit etmiştir."

Enerji ithalatına bağımlı Türkiye açısından kaynakların çeşitlendirilmesi, tedarikçi ülkelerle dengeli ilişkiler kurulması ve enerji koridorlarındaki konumun güçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda üç büyüklerin COP31 Antalya toplantısı ile çelişen bir tutum benimsediği ortadadır. Yani fosil yakıtlardan sıkıntılı gezegenimiz ve de en fazla tüketerek dünyanın geçen yıl yaşadığı kavurucu sıcaklar yaşanmışken, bunun sebepleri konusu anlaşılan Üç Herkül'ün hiç te umurunda değil.

3- Uluslararası Ceza Mahkemesi ve devlet yetkililerinin dokunulmazlığı

"Üç lider, devlet rızası ilkesinin ve devlet yetkililerinin dokunulmazlıklarına saygının son derece önemli olduğunu kabul etmiştir. Uluslararası Ceza Mahkemesi ve benzeri yapıların yetkilerini kötüye kullanmaması gerektiği konusunda uzlaşmıştır."

Türkiye'nin yaklaşımı, egemenlik haklarını savunurken insan haklarını ve uluslararası hukukun evrensel ilkelerini de gözetmek olmalıdır.

Burada Uluslararası Ceza Mahkemesine karşı takınılan tavırla insanlık suçu işlemede karar vericilere koruma getirildiği ortadadır. Böylece Putin ve Katil Netenyahu korumaya alınıyor ve fakat Venezuala Devlet Başkanı Maduro,uluslararası hukuka rağmen evinden kaçırılarak ABD'de yargılanıp hapse atılabiliyor!!!

4- Nükleer savaş riskinin azaltılması

"Üç lider, nükleer savaşın kazanılamayacağını ve asla yapılmaması gerektiğini teyit etmiştir. Üç ülke nükleer riskleri azaltma ve nükleer silahların yayılmasını önleme konusunda diyalog yürütecektir."

Dört madde birlikte değerlendirildiğinde temel mesaj açıktır: Büyük güçler arasındaki rekabet devam ederken küresel sistemin sürdürülebilmesi için ortak kurallara ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak Ukrayna ve İran savaşlarına ilişkin somut bir çözümün ortaya konulamaması, bu uzlaşmanın sınırlarını da göstermektedir.

Jeopolitiğin Merkezindeki Ülke Türkiye

Türkiye'nin yeni güç denklemindeki konumunu belirleyen en önemli unsurlardan biri coğrafyasıdır. Asya, Avrupa ve Afrika'nın kesişim noktasında bulunan ülkemiz, NATO üyesi olarak ABD ve Avrupa ile güçlü kurumsal ve ekonomik ilişkilere sahiptir. Rusya ile enerji, ticaret ve güvenlik alanlarında; Çin ile ise ekonomik ve ticari alanlarda önemli ilişkiler yürütmektedir.

Bu nedenle Türkiye'nin üç güç merkezinden biriyle ilişkilerini koparark sürdürülebilir bir gelecek kurması mümkün değildir.

Yapılması gereken, jeopolitik konumumuzu bir tercih zorunluluğu değil, diplomatik ve ekonomik kapasitemizi artıran bir fırsat olarak değerlendirmektir. NATO üyeliğimiz Rusya ve Çin ile ilişkiler geliştirmemize engel olmadığı gibi, soydaşlarımızın bulunduğu bu ülkelerle iş birliğimiz de Batı dünyasıyla kurumsal bağlarımızın önemini ortadan kaldırmaz.

Yeni dönemde esas olan, mevcut ittifakları korurken farklı alanlarda farklı ortaklıklar kurabilmek ve bağımsız karar alma kapasitesini güçlendirmektir.

Bağımsız Karar Verebilmenin Önemi

Son yıllarda sıkça kullanılan "stratejik özerklik" kavramı, üç kutuplu dünya tartışmasıyla birlikte daha fazla önem kazanmıştır.

Stratejik özerklik, ittifaklardan uzaklaşmak veya ülkelerle ilişkileri kesmek değil; bütün güç merkezleriyle ve ülkelerle ilişki kurabilecek ekonomik, askerî, teknolojik ve diplomatik kapasiteye sahip olmaktır.

Bunun ilk şartı ekonomik bağımsızlıktır. Enerjide dışa bağımlılık, yüksek teknoloji açığı, finansman ihtiyacı ve dış ticaret dengesizlikleri Türkiye'nin dış politikadaki hareket alanını doğrudan etkilemektedir.

Dolayısıyla stratejik özerklik yalnızca diplomatik söylemlerle sağlanamaz. Savunma sanayii, yapay zekâ, siber güvenlik, ileri teknoloji, eğitim, bilimsel araştırma ve üretim kapasitesi bu hedefin temel unsurlarıdır.

Savunma sanayiinde elde edilen yerli üretim birikimi önemli olmakla birlikte motor, elektronik sistemler, yazılım ve kritik teknolojilerde daha ileri seviyeye ulaşılması gerekmektedir.

Unutulmamalıdır ki diplomatik bağımsızlığın arkasında ekonomik, teknolojik ve askerî güç bulunur.

Türkiye'nin Jeopolitik Avantajı

Üç kutuplu dünya düzeninde rekabetin önemli alanlarından biri enerji ve ticaret koridorları olacaktır. Çin'in "Bir Kuşak Bir Yol" projesi, Avrupa'nın enerji ve tedarik güvenliği arayışı, Rusya'nın enerji ihracatı ve ABD'nin küresel ekonomik etkisini koruma çabası Avrasya'nın stratejik önemini artırmaktadır.

Türkiye'nin öncülük ettiği Orta Koridor; Hazar geçişi, Bakü-Tiflis-Kars demir yolu, limanlar ve lojistik bağlantılarıyla Asya ile Avrupa arasındaki ticarette ülkemize önemli fırsatlar sunmaktadır.

Ancak coğrafi konum tek başına ekonomik güç oluşturmaz. Bunun için ulaşım altyapısı geliştirilmeli, gümrük ve sınır geçişleri kolaylaştırılmalı, gönül coğrafyamız, Türk Devletleri ve bölge ülkeleriyle ortak yatırım ve iş birlikleri artırılmalıdır.

Enerji alanında da Rusya ile ilişkiler sürdürülürken başta Azerbaycan olmak üzere Orta Asya Türk Cumhuriyetleri, Doğu Akdeniz ve diğer kaynaklarla iş birliği geliştirilmelidir. Yenilenebilir enerji, nükleer enerji ve depolama teknolojileri de bu stratejinin parçası olmalıdır.

Türkiye'nin hedefi yalnızca enerji taşıyan bir transit ülke olmak değil, enerji ticareti, dağıtımı ve fiyat oluşumunda söz sahibi bir konumda olmaktır.

Yeni Düzenin Riskleri ve Türkiye İçin Fırsatlar

Üç kutuplu düzene geçiş, Türkiye açısından önemli fırsatların yanında ciddi riskler de barındırmaktadır.

Büyük güçler arasındaki rekabetin bölgesel krizlere dönüşmesi en önemli risklerden biridir. Karadeniz, Doğu Akdeniz, Kafkasya, Orta Doğu ve Orta Asya bu rekabetin etkilerinin hissedilebileceği başlıca bölgelerdir. Özellikle Türk devletlerinin Rusya ve Çin arasındaki güç mücadelesinde sıkışma ihtimali göz ardı edilmemelidir.

Diğer taraftan ticaret kısıtlamaları, yaptırımlar, teknoloji transferleri ve finansal baskılar, Türkiye gibi ülkelerin hareket alanını daraltabilir. Bu nedenle Türkiye, büyük güçlerden birinin diğerine karşı yürüttüğü rekabetin parçası haline gelmemelidir.

Buna karşılık Avrupa'nın güvenlik ve enerji ihtiyaçlarıyla Asya'nın üretim ve ticaret kapasitesini buluşturabilecek konumumuz önemli bir fırsattır. Türk Devletleri Teşkilatı üzerinden Orta Asya ile ilişkiler geliştirilebilir; gönül coğrafyamızda, Körfez ülkelerinde ve Afrika'da ekonomik ve diplomatik etkinliğimiz artırılabilir.

Çok yönlü dış politika, yalnızca büyük güçler arasında denge kurmak değil, kendi bölgemizde ekonomik ve siyasi iş birliği alanları oluşturmak anlamına da gelmelidir.

Türkiye Nasıl Bir Strateji İzlemeli?

Türkiye'nin yeni dünya düzenindeki konumunu güçlendirebilmesi için dört temel önceliği bulunmaktadır:

1- Çok yönlü diplomasiyi kurumsal bir stratejiye dönüştürmek. ABD, Çin ve Rusya ile ilişkiler birbirinin alternatifi olarak görülmemelidir. NATO üyeliği ve Batı ile ekonomik ilişkiler korunurken Çin ile ticaret, Rusya ile bölgesel iş birliği ve Türk dünyasıyla stratejik ortaklıklar geliştirilmelidir.

2- Ekonomik gücü dış politikanın temel dayanağı haline getirmek. Enflasyonla mücadele, fiyat istikrarı, hukuki güvenlik, yatırım ortamının iyileştirilmesi, üretim ve ihracat kapasitesinin artırılması, Türkiye'nin bağımsız hareket edebilmesinin temel şartlarıdır.

3- Bölgesel iş birliklerini güçlendirmek. Türk Devletleri Teşkilatı, Karadeniz Ekonomik İşbirliği ve İslam İşbirliği Teşkilatı gibi platformlar daha etkin kullanılmalı; Türkiye yakın coğrafyasında istikrar ve ekonomik bütünleşme sağlayan bir konumda olmalıdır.

4- Diplomatik güvenilirliği ve öngörülebilirliği artırmak. Büyük güçler arasındaki rekabetin yoğunlaştığı bu dönemde arabuluculuk, kriz yönetimi ve uluslararası hukuk temelinde hareket edebilme kapasitesi Türkiye'nin ağırlığını artıracaktır.

Bütün bunların günübirlik politikalarla değil; devlet kurumları, üniversiteler, iş dünyası ve sivil toplumun katkısıyla hazırlanacak uzun vadeli bir stratejiyle yürütülmesi gerekmektedir.

Orta Koridor da bu yaklaşımın somut örneklerinden biridir. Çin'den Orta Asya ve Hazar üzerinden Kafkasya'ya, oradan Türkiye aracılığıyla Avrupa'ya uzanan bu hattın ekonomik ve siyasi değerini artırmak, ülkemizin küresel bağlantısallıktaki konumunu güçlendirecektir.

Türkiye Jeopolitik konumunun getirdiği avantajı üretime dayalı ekonomi, teknolojik kapasite, kurumsal istikrar ve etkili diplomasiyle avantaja dönüştürebilir. Bu bağlamda Türkiye Büyük güçlerin rekabetine göre pozisyon alan değil, önceliklerini belirleyerek farklı güç merkezleriyle ilişki kurabilen ve uluslararası karar süreçlerinde ağırlığını hissettiren bir aktör haline gelmelidir.

Sonuç ve Değerlendirme

Şi Cinping'in ev sahipliğinde Trump ve Putin'in aynı masa etrafında buluşması, yeni dünya düzeninin şekillenmesine ilişkin önemli bir diplomatik işarettir. Ancak dört maddelik bildiri, üç ülkenin bütün sorunlarda uzlaştığını veya aralarında kalıcı bir ittifak kurulduğunu göstermemektedir. Aksine, derin rekabetlerine rağmen bazı küresel konularda ortak zemin arayabileceklerini ortaya koymaktadır.

* Türkiye bu gelişmeyi ne Batı'nın sonu ne de Doğu'nun kesin zaferi olarak okumalıdır. Uluslararası sistem henüz yeni güç dengelerinin oluştuğu bir geçiş dönemindedir.

* Bu süreçte Türkiye'nin hedefi herhangi bir güç merkezinin karşısında konumlanmak değil, kendi ulusal çıkarlarını koruyacak ve uluslararası sistemde söz sahibi olmasını sağlayacak kapasiteyi geliştirmek olmalıdır.

* Bunun yolu güçlü ekonomiden, üretim ve teknolojiden, caydırıcı savunma kapasitesinden, kurumsal devlet yapısından, güvenilir hukuk sisteminden ve tutarlı diplomasiden geçmektedir.

* Türkiye'nin meselesi, üç kutuptan hangisinin yanında yer alacağı değil; üç kutuplu dünyanın şekillenmesinde kendi ağırlığını nasıl ortaya koyacağına bağlıdır.

Unutulmamalıdır ki coğrafya ülkelere fırsat sunar; ancak bu fırsatı güce dönüştüren devlet aklı, üretime dayalı ekonomik kapasite, hukukun üstünlüğü ve stratejik vizyondur.

Çünkü yeni dünya düzeninde önemli olan yalnızca masada oturmak değil, kendi çıkarlarını, önceliklerini ve gelecek tasavvurunu o masaya taşıyabilmektir.

Türkiye'nin asıl hedefi de bu olmalıdır.

---

1. Çin Dışişleri Bakanlığı – Çin, Rusya ve ABD Devlet Başkanları Barış Bildirisi (19 Kasım 2026) – Dört maddenin resmî metni.

2. RadioFree Europe/RadioLiberty – Dört maddelik bildirinin değerlendirilmesi – Bildirinin siyasi ve hukuki boyutu.

3. Council on ForeignRelations – Trump, Şi ve Putin zirvesinin anlamı – Uluslararası güç dengelerine ilişkin uzman değerlendirmeleri.

4. T.C. Dışişleri Bakanlığı – Türkiye'nin Bağlantısallığı ve Orta Koridor Politikası – Türkiye'nin jeoekonomik konumu.

TERÖRSÜZ TÜRKİYE'DEN KRAVATLI EŞKIYALIĞA

H. Ali ÖZDEMİR

17 Eylül'de Borsa piyasasını sarsan fon krizi, Türkiye'nin gündemindeki yerini koruyor.

Yaşananlar, sıradan bir ekonomik kayıptan ibaret değildir. Krizin boyutları, ülke sınırlarını aşan uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Üstelik olayın merkezinde devletin kurumlarıyla ilişkili kişi ve kuruluşların bulunması, devletin sorumluluğunu daha da artırmaktadır. Dolayısıyla devlet, bu krizin aydınlatılması ve mağduriyetlerin giderilmesi konusunda üzerine düşeni yapmak zorundadır.

İktidar, "Terörsüz Türkiye" söylemiyle dağdaki silahlı örgüt mensupları ve terör örgütü elebaşının geleceğiyle uğraşırken şehirlerde takım elbiseli, kravatlı fon eşkıyalığının büyümesini nasıl görememiştir? Binlerce vatandaşın mağduriyetine yol açan bu tablonun siyasi ve idari sorumluları hesap vermelidir.

Soyguna karıştığı iddia edilen kişi ve kuruluşların ortaya çıkarılması, kamudaki olası bağlantıların temizlenmesi ve adaletin gecikmeden işletilmesi gerekmektedir.

Aradan geçen yaklaşık iki aylık sürecin ardından Adalet Bakanı Akın Gürlek, soruşturma kapsamında 464 şüphelinin bulunduğunu, 120 kişinin tutuklandığını, 262 kişi hakkında adli kontrol tedbiri uygulandığını ve 40 firari şüpheli hakkında yakalama kararı çıkarıldığını açıklamıştır.

Ayrıca 386 gerçek kişi ile 116 tüzel kişinin mal varlıklarına tedbir konulduğunu, banka hesaplarının bloke edildiğini ve yaklaşık 31,5 milyar lira değerindeki para, taşınmaz ve hisse senedinin TMSF bünyesindeki gönüllü iade kapsamında teslim edildiğini belirtmiştir.

İktidar, "Terörsüz Türkiye" söylemiyle dağdaki silahlı örgüt mensupları ve terör örgütü elebaşının geleceğiyle uğraşırken şehirlerde takım elbiseli, kravatlı fon eşkıyalığının büyümesini nasıl göreme

Kamudaki çürümüşlüğün itirafı

Ancak ortada binlerce mağdurun ve çok büyük bir para trafiğinin bulunduğu düşünüldüğünde, bu miktarın krizin gerçek boyutunu açıklamaya yetip yetmediği sorgulanmalıdır.

İnsanların ellerindeki para, taşınmaz ve hisse senetlerini TMSF'ye iade etmeleri, olayın düşündürücü boyutlarından biridir. Bu kadar büyük bir ekonomik yapılanmanın nasıl oluştuğu, kimlerin bu sistemin içinde yer aldığı ve kamu kurumlarının bu süreçte nasıl bir rol oynadığı mutlaka ortaya çıkarılmalıdır.

Bakanın açıklamalarında dikkat çeken husus yalnızca şüpheli ve tutuklu sayıları değildir. Asıl önemli olan, bu kadar geniş bir yapılanmanın nasıl kurulduğu ve nasıl faaliyet gösterdiğidir.

Şüpheliler arasında şirket yöneticilerinin yanı sıra kamuda, siyasette ve akademik çevrelerde görev yapmış kişilerin de bulunması, meselenin ciddiyetini artırmaktadır. Devletin önemli makamlarında görev yapmış kişilerin suç örgütü kurmak ve sermaye piyasası mevzuatına muhalefet etmek gibi suçlamalarla karşı karşıya kalması, kamu yönetimi açısından son derece vahim bir tablodur.

Milletin emanetini taşıyan makamların ve kurumların böyle bir iddiayla anılması bile üzerinde önemle durulması gereken bir durumdur.

Suç örgütü nasıl temizlenecek?

Savcılık açıklamalarında geniş kapsamlı bir suç örgütünden söz edilmektedir. Tutuklanan 120 kişi, adli kontrol altına alınan 262 kişi ve firari 40 şüpheli birlikte değerlendirildiğinde, karşımıza oldukça geniş bir soruşturma tablosu çıkmaktadır.

Ancak tutuklamalar tek başına kaybolan paraların geri getirilmesini sağlamaz. Önemli olan, bu yapılanmanın nasıl oluşturulduğunu, kimler tarafından yönetildiğini ve para trafiğinin hangi kanallardan yürütüldüğünü ortaya çıkarmaktır.

Yüz binlerce insanın mağdur edildiği bir olayda yalnızca gözaltı ve tutuklama rakamlarıyla yetinilemez. Bu sistemin arkasındaki isimler kimlerdir? Para hangi kanallardan dolaştırılmıştır? Kamu kurumları ve şirketler arasındaki ilişkiler nasıl kurulmuştur?

Milletin cebindeki birikimlere göz diken bu yapılanmanın bütün bağlantıları ortaya çıkarılmadan meselenin çözüldüğünü söylemek mümkün değildir.

Soygunun anatomisi: kara para

Fon krizinin en önemli boyutlarından biri de para trafiğinin nasıl yürütüldüğüdür.

Bakanlığın açıklamasında 116 tüzel kişiliğin mal varlıklarına tedbir konulduğundan söz edilmektedir. Bu kadar çok şirketin soruşturma kapsamına girmesi, olayın yalnızca birkaç kişinin para toplayıp ortadan kaybolmasından ibaret olmadığını düşündürmektedir.

Büyük miktardaki paraların finans sistemi içerisinde dolaştırılması ve kaynağının gizlenmesi için ticari işlemlerin kullanılması mümkündür.

Basit bir örnek verelim:

Bir kişinin elinde haksız yollardan elde edilmiş 5 milyon lira bulunduğunu düşünelim. Bu parayı doğrudan kullanmak yerine, X şirketi üzerinden Y adlı paravan şirkete danışmanlık hizmeti karşılığında ödeme yapılmış gibi gösterilebilir. Gerçekte böyle bir hizmet verilmediği hâlde sahte fatura düzenlenerek para, ticari bir işlem görüntüsü altında sisteme sokulabilir.

Ardından Y şirketi bu parayı farklı şirketlere, farklı işlemler üzerinden aktarabilir. Son aşamada para gayrimenkule, başka yatırımlara veya kripto varlıklara dönüştürülebilir. Böylece paranın ilk kaynağını takip etmek zorlaşır.

Soruşturma kapsamında adı geçen 116 şirketin bağlantıları incelendiğinde, savcılığın önünde çok sayıda işlem, fatura ve para transferini araştırma zorunluluğu bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu nedenle banka hesaplarına bloke konulması ve mal varlıklarına tedbir uygulanması önemlidir. Böylece şüpheli para hareketlerinin devam etmesi, paranın başka hesaplara aktarılması veya yurt dışına çıkarılması engellenmeye çalışılmaktadır.

Ancak sistemi dondurmak, kaybolan paraları geri getirmek anlamına gelmez. Geçmişteki işlemlerin tek tek incelenmesi, para hareketlerinin takip edilmesi ve gerçek sorumluların belirlenmesi gerekir.

Yurt dışına kaçırılan paralar geri gelecek mi?

Bakanın açıklamasında, yurt dışına çıkarılan değerlerin geri getirilmesi için hukuki mekanizmaların işletildiği belirtilmektedir.

Ancak bu süreç sanıldığı kadar kolay değildir. Bir ülkedeki savcının, başka bir ülkedeki banka hesabının dondurulmasını istemesi, tek bir yazışmayla sonuçlanabilecek bir işlem değildir.

Uluslararası adli yardımlaşma kapsamında yürütülen istinabe işlemleri, ilgili ülkelerin hukuk sistemleri ve ikili anlaşmaları çerçevesinde gerçekleştirilir. Talep edilen ülkenin yetkili makamları, başvuruyu kendi mevzuatına göre değerlendirir ve gerekli kararları verir. Dolayısıyla yurt dışına çıkarılan paraların geri getirilmesi uzun ve karmaşık bir hukuki süreç gerektirebilir.

Yurt dışındaki varlıkların tespit edilmesi, dondurulması ve Türkiye'ye iadesi için kararlı, koordineli ve etkili bir hukuki mücadele yürütülmelidir.

Gönüllü iade cezadan kurtarır mı?

Açıklamada dikkat çeken bir başka konu da 31,5 milyar lira değerindeki para, taşınmaz ve hisse senedinin gönüllü iade kapsamında TMSF'ye teslim edilmesidir.

Burada cevaplanması gereken önemli bir soru vardır: Şüpheli kişilerin mal varlıklarını gönüllü olarak iade etmelerinin sebebi nedir? Gerçekten bir pişmanlık mı söz konusudur, yoksa uygulanan hukuki ve mali tedbirlerin oluşturduğu baskı mı?

Burada gönüllü iadenin gerçekten hangi şartlarda gerçekleştiği, iade edilen mal varlıklarının suçtan elde edilen kazançlarla bağlantısı ve bu işlemlerin şüphelilerin hukuki durumuna etkisi açıkça ortaya konulmalıdır.

Krizin sonu mu, yoksa buzdağının görünen yüzü mü?

Bütün bu gelişmelerin ardından asıl soruya gelelim: Alınan tedbirler fon krizini ortadan kaldırabilecek mi?

31,5 milyar liralık iade önemli bir gelişmedir. Ancak 40 firarinin henüz yakalanamamış olması, yurt dışına çıkarılan varlıkların geri getirilmesinin zaman alacak olması ve para trafiğinin bütün bağlantılarının henüz açıklığa kavuşmaması, önümüzde uzun bir süreç bulunduğunu göstermektedir.

Üstelik açıklanan rakamlar, olayın bütün boyutlarını ortaya koymaya yetmemektedir. Buzdağının görünen kısmının altında ne kadar büyük bir ekonomik kayıp bulunduğu henüz bilinmemektedir.

Mesele yalnızca kaybolan paraların bulunması değildir. Asıl mesele, vatandaşın devlete, finans sistemine ve hukuka duyduğu güvenin yeniden tesis edilmesidir.

Terörsüz Türkiye hedefi konuşulurken ekonomik terörün gölgesinde kalan bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıya kalmak, milletimizin kaderi olmamalıdır.

Dağdaki silahlı eşkıyalık kadar, şehirlerde takım elbise ve kravat arkasına saklanan ekonomik eşkıyalıkla da mücadele edilmelidir.

Çünkü milletin malına göz dikenlerin giydiği kıyafet değişse de yaptıkları iş değişmez. Eşkıyalığın da kravatlısı, takım elbiselisi olmaz!

Devletin itibarı, milletin emanetini koruyabilmesiyle ölçülür. Adalet yerini bulmalı, mağduriyetler giderilmeli ve bu büyük soygunun bütün sorumlularını kim olursa olsun hukuk önünde hesap vermelidir.

ŞENZEN BARIŞ BİLDİRİSİ VE GAZZE, FİLİSTİN, DOĞU TÜRKİSTAN

Selami YILDIRIM

ABD Başkanı Donald Trump, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Çin Devlet Başkanı Şi Cinping, 19 Kasım 2026'da Çin'in Şenzen kentinde bir araya geldi. Zirvenin ardından yayımlanan dört maddelik barış bildirisi, Birleşmiş Milletler reformunu, petrol ürünlerinin arzını, devlet görevlilerinin dokunulmazlığını ve nükleer risklerin azaltılmasını ele aldı. Gazze'ye, Filistin halkının haklarına ve İsrail'in işgal altındaki Filistin topraklarında izlediği politikalara metinde yer verilmedi. Uyanış Dergisi olarak bu sessizliği, İsrail'in Gazze'deki zulmünü ve yayılmacı politikalarını görmezden gelmek olarak değerlendiriyoruz. [1]

Yalta'dan Şenzen'e büyük güç siyaseti

Uyanış Dergisi olarak ABD'yi, Rusya'yı ve Çin'i emperyalist güçler olarak görüyoruz. Bu hükmümüz, üç devletin askerî, ekonomik ve diplomatik ağırlıklarını nüfuz alanlarını genişletmek ve başka milletlerin geleceğine ilişkin kararlarda üstünlük kurmak için kullanmalarına dayanıyor. Aralarındaki rekabet, çıkarlarının örtüştüğü konularda iş birliği yapmalarına engel olmuyor. Şenzen'de ilan edilen ortak gündem, bu iş birliğinin hangi konularda mümkün olduğunu gösteriyor.

1945'te Yalta'da Roosevelt, Churchill ve Stalin, İkinci Dünya Savaşı sona yaklaşırken savaş sonrası düzeni ve kurulacak Birleşmiş Milletlerin işleyişini görüştüler. Şenzen'in tarihsel şartları ve açıklanan taahhütlerin kapsamı farklıdır. Yalta benzetmesini anlamlı kılan soru, büyük güçlerin başka milletlerin geleceğine ilişkin kararlarda kendilerine ne kadar söz hakkı tanıdığıdır. Şenzen'de bir nüfuz paylaşımı anlaşması ilan edilmedi. Yine de bu üç devletin uluslararası düzeni kendi menfaatleri doğrultusunda şekillendirmeye çalışacaklarından kuşkumuz yoktur. [1, 2]

Bildiride üç devlet Birleşmiş Milletlerin reformunu savunuyor. Üçü de Güvenlik Konseyinin veto yetkisine sahip daimî üyeleri. Metinde bu yetkinin kullanımına ilişkin somut bir reform önerisi bulunmuyor. Bizce herhangi bir reformun değeri, daha az nüfuz sahibi devletlerin karar süreçlerine etkili biçimde katılabilmesi ve uluslararası kuralların büyük güçlere de uygulanabilmesiyle ölçülür. [1]

Gazze'ye ilişkin ortak sessizlik

Birleşmiş Milletler İnsani İşler Koordinasyon Ofisinin 13 Kasım tarihli raporuna göre İsrail saldırıları Gazze'de nüfusun yoğun olduğu bölgelerde can kaybına ve yaralanmalara yol açmayı sürdürdü. Aynı rapor, işgal altındaki Batı Şeria'da İsrail güçlerinin gerçekleştirdiği yıkımlar nedeniyle bir haftada 150 Filistinlinin yerinden edildiğini kayda geçirdi. BM Güvenlik Konseyinin 2334 sayılı kararı, Doğu Kudüs dâhil 1967'den beri işgal altındaki Filistin topraklarında İsrail'in kurduğu yerleşimlerin hukuken geçersiz olduğunu belirtiyor ve yerleşim faaliyetlerinin durdurulmasını istiyor. [3, 4]

Şenzen bildirisi devlet görevlilerinin dokunulmazlığına bir madde ayırırken Gazze'de sivillerin korunması, insani yardımın kesintisiz ulaştırılması ve Batı Şeria'da yerleşimlerin genişletilmesinin durdurulması için bir taahhüt içermiyor. Eleştirimiz, üç liderin kamuoyuna açıkladığı bu ortak metne yöneliktir. Nükleer savaş riskinin azaltılması için gösterilen diplomatik iradenin, Filistin'de keza Doğu Türkistan'daki sivillerin korunması ve işgalin sona erdirilmesi için de gösterilmesini bekliyoruz. [1]

Türkiye'nin savunması gereken ilkeler

Uyanış Dergisi olarak Türkiye'nin bağımsız ve ilkeli bir dış politika izlemesini savunuyoruz. Türkiye, Filistin ve Doğu Türkistan halklarının kendi kaderini tayin etme ve bağımsız devlet kurma hakkını her diplomatik platformda açıkça dile getirmelidir. Gazze'ye insani yardımın güvenli ve kesintisiz ulaştırılması, işgal altındaki topraklarda yerleşim faaliyetlerinin durdurulması ve sivillere yönelik ihlallerin bağımsız biçimde soruşturulması için diplomatik girişim yürütmelidir. Yine Doğu Türkistan'daki insan hakları ihlallerini gündemden düşürmemelidir. İnsan hakları, hiçbir ticari menfaatin gölgesinde kalamaz.

Şenzen'de verilen barış sözünün Filistin ve Doğu Türkistan halkı için bir anlam kazanması, bu sözün somut adımlara dönüşmesine bağlıdır. Her iki halk da kendi geleceği üzerinde söz sahibi olmalı, siviller güven içinde yaşayabilmeli ve işgal altındaki topraklarda yürüttüğü insanlık dışı faaliyetler sona ermelidir.

---

[1] Xinhua, Üçlü barış bildirisi, 19 Kasım 2026
[2] ABD Dışişleri Bakanlığı Tarih Ofisi, Yalta Konferansı
[3] BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisi, İnsani Durum Raporu, 13 Kasım 2026
[4] BM Güvenlik Konseyi, 2334 sayılı karar, 23 Aralık 2016

FON KRİZİ VE "CERRAH TİTİZLİĞİYLE VAZİYET" Mİ DEDİNİZ?

Feyyaz İRFAN

Bir gün tedbir, ertesi gün kaldırılan karar… Kamuoyunun cevabını beklediği sorular ve devlet yönetiminde güven meselesi!

Soygunun Adı Değişiyor, Faturası Hep Millete Çıkıyor!

Daha önce Uyanış'ta yayımlanan **"FON VURGUNU: BU KAÇINCI SOYGUN?"** ve **"DEVLETİ SOYAN SOYANA"** başlıklı iki yazımda, 1980'lerden itibaren bankerlik ve özel finans kuruluşları ile milletin soyulduğuna dikkat çekmiştim. İmar ve Pamuk Bank başta olmak üzere yaklaşık 20 civarında batık bankanın kamu bankalarına devredilmesiyle ortaya çıkan zararların yine vatandaşın sırtına yüklendiğini hatırlatmıştım.

Bugün Fon Krizi/Soygunu adı altında yaşananlar, aynı sorunun farklı yöntemlerle yeniden karşımıza çıktığını gösteriyor.

O gün olduğu gibi bugün de iki temel sorunun cevabını arıyoruz:

1. Vatandaşın alın teri ile kazandığı parasını kim koruyacak?

2. İddialara konu olan milyarlarca dolarlık "Fon Soygununun" faturası kime çıkarılacak?

Daha önce de belirttiğimiz üzere kurumlar ve yöntemler değişiyor ama sonuç değişmiyor: Kazanç özel kesimde kalıyor, zarar kamuya yükleniyor, faturayı yine vatandaş ödüyor.

İktidarın küçümsemesine rağmen, "Fon Krizi/Soygunu" kapsamında 20 milyar dolarlık yatırımcı zararı ve Borsa İstanbul'da 170 milyar Doların üzerinde kayıp yaşandığı yönündeki iddialar, meselenin boyutunun büyüklüğünü gösteriyor. Bu iddiaların bütün yönleriyle araştırılması gerekiyor.

* Başta Borsa İstanbul yönetimi olmak üzere SPK, MASAK, BDDK, DDK ve diğer ilgili kurumlar, görevlerini neden zamanında yerine getirmedi?

* Denetim mekanizmaları bu kadar büyük kayıplar yaşanmadan önce neredeydi?

Üstelik mesele yalnızca soygun sistemini kuran, işleten ve denetimini yapmayanlardan ibaret değil. Üçüncü bir sorumluluk alanı daha var, yanlışlara göz yumana, gerekli denetimi yapmayanlara ve siyasi bağlantıları sayesinde hesap vermeyeceğini düşünenlere cesaret verenler. Bir başka ifadeyle meselenin yalnızca ekonomik değil, idari ve siyasi boyutu da sorgulanmalıdır.

Halen 140 kişinin tutuklandığı, bazı üst düzey bürokratların görevden alındığı biliniyor. Elbette tutuklama suçluluğun kesinleştiği anlamına gelmez. Ancak bu büyüklükteki soygun iddiaları karşısında sorumluların kimler olduğu ve denetim zincirinin nerede koptuğu mutlaka ortaya çıkarılmalıdır.

Bir de bir yerlere yakınlığına sığınarak, ***"Benim oğlumu tutuklayacak kişi daha anasından doğmadı"*** sözleri var. İnsan ister istemez soruyor, bu sözün sahibi "hukuk devletinde" bu cesareti nereden alıyor?

Sayın Şimşek Biliyordu da Denetim Mekanizmaları Neredeydi?

Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek'in, borsadaki manipülasyonlara (hile) aylar öncesinden dikkat çektiği biliniyor.

O zaman şu soruların cevabı verilmelidir:

* ***Bakanın dikkat çektiği gelişmelere rağmen denetim kurumları neden zamanında harekete geçmedi/geçirilmedi?***

* ***Milyarlarca Dolarlık soygun nasıl ve niçin yaşandı?***

* ***Bu süreçten yararlananların listesi neden kamuoyuyla paylaşılmıyor?***

* ***İhmali veya sorumluluğu bulunanlar hakkında neden etkili idari ve hukuki işlemler yapılmıyor?***

* ***Sayın Şimşek, gelişmelerden aylar önce bilgi sahibi olduğuna göre, ilgili kurumları harekete geçirmek için neden daha erken adım atmadı/atılmadı?***

MASAK'ın, Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösterdiği düşünüldüğünde, bu soruların cevabı daha da önem kazanıyor. Kamuoyu suçluyu ilan etmek değil, gerçeği öğrenmek istiyor.

Pasifik Holding: Bir Günde Ne Değişti?

Fon soygunu tartışmalarında adı gündeme gelen AK Parti Genel Başkan Yardımcıları Fatma Betül Sayan Kaya (fon örgütü üyeliği suçlamasıyla tutuklu), Nihat Zeybekçi ve Hayati Yazıcı'nın oğlu Mustafa Yazıcı'nın şirketi de aynı tartışmaların odağına girmişti.

Bu tablo, AK Parti'nin 2002 yılında iktidara gelirken üç temel başlık altında ilan ettiği, "Yolsuzluk, Yoksulluk ve Yasaklarla Mücadele" iddiasında sınıfta kaldığını gösteriyor. Aradan geçen yılların ardından ortaya çıkan bu manzara, insanın aklına şu cümleyi getiriyor: **"Allah insanı iddiasıyla imtihan edermiş."**

Benzer tartışmaların, AK Parti Milletvekili Asuman Erdoğan'ın eşine ait Pasifik Holding üzerinden de gündeme gelmesi, meselenin siyasi boyutunu daha da önemli hâle getiriyor.

Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, SPK açıklamasının ardından Holdingin üst düzey yöneticilerinin mal varlıklarına tedbir konuldu. Ancak aradan yalnızca **24 saat geçtikten sonra bu tedbirin kaldırıldığı** bildirildi.

İşte asıl yanıt bekleyen sorular tam da burada başlıyor:

* Bir gün önce tedbir konulmasını gerektiren koşullar, ertesi gün nasıl değişti?

* İlk karar hangi somut bilgi, belge ve hukuki gerekçelere dayanıyordu?

* 24 saat içinde hangi yeni delil ortaya çıktı ya da hangi hukuki değerlendirme değişti?

* Tedbirin kaldırılması sürecinde hangi makamlar devreye girdi?

* Birbirine taban tabana zıt görünen bu iki kararın gerekçeleri neden kamuoyuyla paylaşılmadı?

Elbette burada kimseyi peşinen suçlamak ya da yargı kararı olmadan hüküm vermek söz konusu değildir. Mal varlığına tedbir konulması suçluluğun kanıtı olmadığı gibi, tedbirin kaldırılması da herhangi bir usulsüzlük bulunmadığının kanıtı değildir.

Ancak hukuk devletinde asıl önemli olan, kararların yalnızca alınması değil, **hangi gerekçelerle alındığının ve hangi gerekçelerle değiştirildiğinin de açıklanmasıdır.**

Çünkü mesele sadece Pasifik Holding, adı geçen yöneticiler ya da siyasi bağlantılar değildir. Asıl mesele, sermaye piyasalarına, denetim mekanizmalarına ve en önemlisi hukuk sisteminin tarafsızlığına duyulan güvendir.

Bir günde ne değişti?

Kamuoyunun beklediği cevap budur. Ve bu sorunun cevabı, yalnızca ilgili şirketin değil, hukuk devletine duyulan güvenin de sınavıdır.

"Cerrah Titizliğiyle Vaziyet Etmek" Böyle mi Olur?

Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan, Fon Krizi'ne ilişkin değerlendirmesinde, "Biz bu meseleye bir cerrah titizliğiyle vaziyet ediyor, milletimizin çıkarını her türlü hesabın üzerinde tutuyoruz" dedi.

Güzel bir ifade… Ancak kamuoyunun sormaya hakkı var: Cerrah titizliğiyle yürütüldüğü söylenen bir süreçte, bir gün alınan karar ertesi gün nasıl değişir?

Hukuki süreçlerde yeni bilgi ve belgeler doğrultusunda kararların değiştirilmesi elbette mümkündür. Ancak böylesine önemli kararların gerekçeleri, yukarıda Pasifik Holding örneğinde sorulan soruların cevabı kamuoyundan gizlenemez.

Devlet yönetiminde güven, "Milletin çıkarını her şeyin üzerinde tutuyoruz" demekle değil, bu sözün gereğini yerine getirmekle sağlanır.

Bu bağlamda, Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Kurulu Üyesi Prof. Dr. Servet Bayındır'ın Fonculara İslami literatürün kavramı olan **"İcazet"** verildiği açıklaması da kafaları oldukça karıştırdı…

Diğer taraftan, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı (müstafi) Oktay Saral'ın, ***"Ucu nereye giderse gitsin, kime dokunursa dokunsun, gerçekler ortaya çıkarılmalı."*** açıklaması da bu çerçevede değerlendirilmelidir.

Esasında bu cümlenin hukuk devletinde yeri yoktur. Zira hukuk devletinde adaletin kime dokunduğu değil, delillerin ne gösterdiği önemlidir. Hukuk devletinde hakim, şüphelinin **zengin/fakir, güçlü/zayıf** olarak kim olduğuna değil ne yaptığına ve dosyadaki kanıtlara bakar. Hiç kimse siyasi kimliği, makamı veya yakınlığı nedeniyle korunmaz/korunmamalı, aynı gerekçelerle hedef de alınmaz/alınmamalıdır.

Ayrıca, "Fon Soygunu" sürecinde İstanbul Borsası yönetiminde görev yapmış bir ismin, kendi görev dönemini de ilgilendiren gelişmeleri soruşturmakla görevlendirilmesi (DDK Başkanı) "cerrah titizliği" ile çelişmiyor mu? Soruşturmanın güvenilirliği kadar, tarafsızlığına ilişkin kamuoyu algısı da önemlidir.

İktidarın da Muhalefetin de Ölçüsü Hukuk Olmalı!

Muhalefetin yönettiği Belediyelerdeki usulsüzlük iddialarıyla merkezi yönetimde gündeme gelen finansal soygunun hukuki ve maddi boyutları farklı olabilir. Ancak temel ilke değişmez, kamu gücü, kişisel çıkar sağlama aracı olarak kullanılamaz…

Hukuk, siyasi aidiyete göre işlememelidir. Muhalefetin yönettiği belediyede de, iktidarın yönettiği bakanlıkta da aynı ölçü geçerli olmalıdır.

Bir zamanlar bir banka reklamında kullanılan, ***"Yok aslında birbirimizden farkımız ama biz Osmanlı Bankası'yız"*** sözünü mevcut siyasete uyarlarsak, ortaya şu ironik tablo çıkıyor, iktidar ve belediye yönetimlerindeki muhalefet için ***"Yok aslında birbirimizden farkımız; ama biz… Partisiyiz!"***

Kamu gücünü kendi çıkarları için kullananlar hangi siyasi görüşten olursa olsun hesap vermelidir.

Tevfik Fikret'in yıllar önce yazdığı dizeler bugün de ne yazık ki güncelliğini koruyor:

"Yiyin efendiler yiyin, bu hân-ı iştihâ sizin, Doyuncaya, tıksırıncaya, patlayıncaya kadar yiyin!"

Kamu kaynaklarından birileri yararlanırken bedelini toplumun geri kalanı ödüyorsa orada yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda bir adalet sorunu vardır.

Sonuç ve Değerlendirme

Fon Soygununda kamuoyunun beklentisi açıktır:

* *İddialara konu olan milyarlarca dolarlık soygun/kayıplar bütün yönleriyle aydınlatılmalıdır.*

* Denetim kurumlarının sorumlulukları ortaya çıkarılmalıdır.

* İhmali veya dahli bulunan herkes hakkında, siyasi kimliğine bakılmaksızın hukuka uygun işlem yapılmalıdır.

* Bu süreçte Adalet Bakanı'nın belirttiği **"ÖRGÜT"**ün yapısı, başkanı ve üyeleri açıklanmalıdır.

Bunları sormak kimseyi peşinen suçlu ilan etmek değildir. Tam tersine, masumiyet karinesini, hukukun üstünlüğünü ve kamu yönetimine duyulan güveni savunmaktır.

Devlet yönetiminde güven, "Milletin çıkarını her şeyin üzerinde tutuyoruz" demekle değil, bu sözün gereğini yerine getirmekle sağlanır.

Bir gün tedbir, ertesi gün kaldırılan karar… Ortada hukuka uygun bir gerekçe varsa, bunu kamuoyuna açıklamak neden zor olsun?

Cerrah titizliğiyle vaziyet ediliyorsa neşterin nerede, neden ve hangi gerekçeyle kullanıldığı da anlatılmalıdır.

Çünkü hukuk, güçlüye göre eğilip bükülen bir kural; kamu kaynakları da sahipsiz bir sofra değildir.

Peygamberimizin, "Kızım Fatıma da hırsızlık yapsa elini keserim." hadisiyle ortaya koyduğu adalet ilkesini referans aldıklarını söyleyenlerin, konu kendi çevrelerine geldiğinde de aynı hassasiyeti göstermeleri gerekmez mi?

Adaletin terazisi herkese aynı tartmalıdır. Aksi hâlde ne devlet yönetimine güven kalır ne de hukuka inanç!

ParaAnaliz – Borsa İstanbul'daki kayıplara ilişkin analiz

TERÖRSÜZ TÜRKİYE'NİN ÖNCESİ...

Ahmet ÇUVALDIZ

Dün Sevr'i hayata geçirip ülkemizin dört bir yanını işgal eden Emperyalist Batı, usanmış ve uslanmış değil. Hala Kurtuluş Savaşı ile yırtıp suratlarına çarptığımız Sevr'i tekrar diriltme peşindeler. Dün bu işi bizzat kendileri kotarmaya çalışmışlardı, şimdi "Terörsüz Türkiye" adıyla içimizdekilerle halletmeye çalışıyorlar!

Terörsüz Türkiye Bu Şekilde Mümkün Mü?

Tarih yine tekerrür ediyor. Emperyalist güçlerin 20. yüzyılın ilk yarısındaki askeri, siyasi ve diplomatik saldırıları, bugün ekonomik, kültürel ve siyasi olarak aralıksız sürüyor. Dün ülkeyi parçalayıp Anadolu'da tampon devletler kurmak isteyenler bugün de hâlâ Anadolu'da kukla devletler kurabilme peşinde.

Geçmişe mal olan arşiv belgeleri ve günümüzün tarihe mal olacak belge niteliğindeki diplomatik gelişmeleri dikkatle incelendiğinde, güzel yurdumuz üzerindeki hain emellerin aynı çizgi üzerinde ısrarla ve sinsice yürümekte oldukları görülüyor.

İlk olarak Kurtuluş Savaşı dönemine ait İngiliz gizli belgelerinin birine, Amiral Sir John De Robeck'in Lord Curzon'a yazdığı 26 Mart 1920 tarihli rapora bakalım:

Kürdistan, Türkiye'den ayrılmalı ve özerk olmalıdır. Kürtlerin çıkarlarını bağdaştırabiliriz. İstanbul'daki Kürt Kulübü Başkanı Sait Abdülkadir ve Paris'teki Kürt delegesi Şerif Paşa emrimizdedir.
(Erol Ulubelen, İngiliz Belgelerinde Türkiye, Sayfa: 257)

19 Temmuz 1919'da Lord Curzon'a çekilen telgraf; Kürtlerin İngiliz mandası istediklerini ve bu amaçla Binbaşı Noel'in Kürt ajanlarla görüştüğünü ortaya koyuyor.
(B. Şimşir, İngiliz Belgelerinde Atatürk, S 39)

Lozan Barış Konferansı tutanakları da İngiltere'nin Türkiye'de bir "Kürt Devleti" kurmayı amaçladığını açıkça gösteriyor.
(S. L. Meray, Lozan Barış Konferansı, Tutanaklar, Belgeler, Sayfa 348)

1925 Şubat'ında baş gösteren Şeyh Sait isyanının, Türkiye ile İngiltere'nin Lozan'da çözülemeyen Musul sorununu görüştükleri sırada İngiliz gizli servisince başlatıldığı ve bu isyan sonunda Türkiye'nin Musul'u İngiltere'ye terk ettiği, tarihin şehadetiyle sabittir.

1927-30 yılları arasında Ağrı ayaklanmasına öncülük eden "Xwebun" adlı örgütün Ermenilerin desteği ile kurulduğu, bu örgütçe çıkarılan yayın organında ifşa edilmektedir. (Özgürlük Yolu, Nisan 1977, Sayfa 30)

Keza Molla Mustafa Barzani'nin 1979'da Amerika'da Rochester'de ölmesi, ölünceye kadar da kendine ABD hükümetince destek sağlanması, neyin göstergesidir acaba?

Terörsüz Türkiye İçin Muhatap Alınanlar Kim?

Avrupa'daki bazı üniversitelerde, örneğin Bonn, Paris ve Londra'da Kürt Enstitülerinin yıllardır faaliyette oldukları ve Türk hükümetinin bu ülkeleri defalarca uyarmasına karşın enstitü maskesi altında yürütülen vatan bölme faaliyetlerinin hâlâ devam ettiği neden kamuoyuna açıklanmamaktadır?

12 Eylül öncesinde aşiret reisleri ile çatışmaya giren, 12 Eylül'den sonra Doğu Anadolu'da kanlı eylemler gerçekleştiren, son olarak da Pınarcık'ta otuz kişiyi katleden Marksist PKK'nın arkasında hangi güçler vardır?

1978 yılında kurulan PKK, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) adlı silahlı saldırı örgütlerinden oluşur.

PKK'nın merkezinin Şam'da olduğu, Suriye istihbaratı tarafından yönlendirdiği ve PKK militanlarının, Hafız Esad'ın kardeşi R. Esad sorumluluğundaki Zebadani kampında ve diğer kamplarda zaman zaman ASALA militanlarıyla birlikte eğitim gördükleri bilinmektedir.

PKK; Ermeni terör örgütü ASALA ile Avrupa'nın pek çok kentinde eylem birliği yapıyor ve gerekli parayı sağlamak için de Batı ülkelerinde uyuşturucu ticareti yapıyor. Hem de Batı gizli servislerinin bilgileriyle!..

Bütün bu parçalar bir araya getirildiğinde, ortaya iki bin yılından önce mutlaka gerçekleştirilmesi gereken yeni bir Sevr haritası çıkıyor.
(Günümüzde bu harita işportada bile bulunuyor.)

Kurtuluş Savaşı öncesi ihanet merkezleri; planlarını, bugün daha güçlü ve sistemli bir biçimde uygulamak istiyorlar. Çünkü Ortadoğu'nun en kritik noktasında yer alan güçlü, istikrarlı ve millî dış politika uygulayan bir Türkiye; Rusya ve ABD'nin hesaplarını bozacaktır.

Millî birliği bozulmuş, ekonomisi sömürgeleştirilmiş, dış borç batağında ve dışarıdan esen rüzgarlara göre günübirlik bir politika izleyen bir Türkiye; iç ve dış ihanet odaklarının ulaşmak istediği hedef olacaktır.

Ama unutulmasın ki, dün Sevr'i parçalayan "milletin azim ve kararı", bugün de millet düşmanlarının hain planlarını boşa çıkaracaktır!
(Bayrak Gazetesi, 02-08 Mart 1987)

YAĞ YARIYA İNİNCE...

Ahmet KARA

Rüşvetin toplumsal yozlaşmadaki rolü üzerine ibretlik bir hikâye…

Fon kriziyle başlayan süreçte yaşananlar, haksız kazanç elde ederek devleti ve milleti zarara uğratanların bu işi yalnızca bireysel becerileri veya ticari zekâlarıyla gerçekleştiremeyeceğini göstermektedir. Makam ve mevkilerinin, siyasi kimliklerinin ve sahip oldukları nüfuzun sağladığı imkânlarla hareket eden bazı kişilerin, fon payları üzerinde gerçekleştirdikleri iddia edilen manipülasyonlar ve kısa sürede elde ettikleri büyük kazançlar, ülkemizin ekonomik ve toplumsal geleceği açısından ciddi bir sorun hâline gelmiştir.

İktidar partisi, ortağı ve muhalefet partileri de fon krizinde haksız kazanç elde edenlerin açıklanmasını istemektedir. Ancak kamuoyunun merak ettiği isimler neden hâlâ açıklanmamaktadır?

> **Rüşvetle elde edilen kazanç, sofradaki yağın altına gizlenmiş pislik gibidir. Bir süre fark edilmeyebilir; ancak gerçeklerin ortaya çıkması kaçınılmazdır.**

Vurguna karıştığı ileri sürülen yaklaşık bin kişiden söz edilmesine, bunların ancak dörtte birinin kamuoyuna açıklanmasına rağmen geri kalan isimlerin gizli tutulması, ister istemez bazı soruları gündeme getirmektedir: Acaba bu işin arkasında daha etkili isimler mi vardır? Açıklanmayan isimler kimlerdir? Kamuoyu neden aydınlatılmamaktadır?

Bu soruların cevapsız bırakılması, toplumun adalet duygusunu daha da zedelemektedir.

Rüşvetin sıradanlaştığı, haklının haksız; haksızın haklı gösterildiği bir düzende, toplumsal çürümenin nasıl başladığını anlatan ibretlik bir hikâye vardır. Bu hikâyede bilge bir hoca, rüşvetle hüküm veren kadıya zekice bir ders verir.

Hoca ve Kadı Hikâyesi

Bir gün hocamız, atmacasını yanına alarak ava çıkar. Atmacayı uçurur. Ancak kuş bir süre dolaştıktan sonra yorulur ve gidip bir ineğin başına konar.

Hoca, bunu fırsat bilerek:

— Benim atmaca bir inek yakaladı, der ve ineği alıp kendi ahırına bağlar.
Bir süre sonra ineğin sahibi çıkagelir:

— Hocam, o benim ineğim. Lütfen hayvanımı geri verin.

Hoca gayet ciddi bir tavırla karşılık verir:

— Onu benim atmaca yakaladı. Artık benimdir, veremem!

Adam şaşkınlık içinde itiraz eder:

— Hocam, küçücük bir kuş koca ineği nasıl yakalayabilir?

Ancak ne söylese fayda etmez. Hoca ineği vermemekte kararlıdır. Çaresiz kalan adam, hakkını aramak için mahkemeye başvurur.

Ne var ki mahkemenin kadısı, rüşvet karşılığında hüküm veren biridir. Hoca da kadının bu zaafını bildiğinden ona bir haber gönderir:

— Kadı efendi, sen benim tarafımı tut. İneğin sütünden, yağından, çökeleğinden sana da pay gönderirim.

Kadı bu teklifi memnuniyetle kabul eder. Mahkeme kurulur. Haklı olan ineğin sahibi haksız çıkarılır ve inek hocaya verilir.

Hoca da verdiği sözü tutar. Kadıya bol miktarda süt, yoğurt ve tereyağı gönderir. Kadı bunları büyük bir keyifle yiyip içmeye başlar.

Aradan günler geçer. Hoca bir gün eline bir kova alır. Kovanın yarısına kadar inek pisliği doldurur, kalan kısmını da tereyağıyla kaplar. Sonra bu kovayı kadıya hediye olarak gönderir.

Kadı, kovadaki tereyağını yemeye başlar. Ancak yağın yarısına geldiğinde altından çıkan pisliği fark eder. Öfkeyle hocayı çağırtır:

— Bu ne rezalet hoca! Bana pislik mi yedirecektin?
Hoca gülümseyerek cevap verir:

— Sen bu pisliği bugün değil, çok önceden yemeye başlamıştın. Rüşvet karşılığında aldığın her şey aslında birer pislikti. Yediklerinden iğrenmiyorsan yemeye devam et. Ama artık tiksiniyorsan seni bu pisliği yemekten kurtarmak istedim.

Hikâyenin sonunda hoca, ineği gerçek sahibine iade eder.

Rüşvetin Zehiri: Yağ Yarıya İnmeden Fark Etmek!

Bu hikâye, rüşvetin yalnızca bireysel ahlâkı değil, toplumsal düzeni de nasıl çürüttüğünü çarpıcı biçimde anlatmaktadır.

Rüşvet, sadece bir kişinin haksız kazanç elde etmesi değildir. Aynı zamanda adaletin satın alınması, hakkın çiğnenmesi ve toplumun devlete olan güveninin sarsılmasıdır.

Günümüzde ihalelerde, kamu işlerinde ve özel sektörde karşımıza çıkan; adına bazen "hediye", bazen "teşekkür payı", bazen de "komisyon" denilerek meşrulaştırılmaya çalışılan çıkar ilişkileri, toplumsal adaleti kemiren ciddi bir hastalığa dönüşebilmektedir.

Bir toplumda rüşvet normalleşmişse orada yalnızca ahlâk değil, adalet de yara almıştır. Haklı olanın hakkını alabilmek için aracılara, nüfuz sahiplerine veya çıkar çevrelerine muhtaç kaldığı bir düzende toplumsal vicdanın ayakta kalması mümkün değildir.

Fon kriziyle gündeme gelen iddialar da bu açıdan yalnızca ekonomik bir mesele olarak görülmemelidir. Kamu kaynaklarının, siyasi nüfuzun ve makamların kişisel çıkarlar için kullanıldığına ilişkin iddialar bütün yönleriyle araştırılmalı; sorumluluğu bulunanlar kim olursa olsun ortaya çıkarılmalı ve hukuk önünde hesap vermelidir.

Çünkü adalet, kişiye ve makama göre değişmez. Hukuk, güçlüleri korumanın değil, haklıyı korumanın güvencesidir.

Unutmayalım: Rüşvetle elde edilen kazanç, sofradaki yağın altına gizlenmiş pislik gibidir. Bir süre fark edilmeyebilir; ancak gerçeklerin ortaya çıkması kaçınılmazdır.

Hoca'nın kadıya verdiği ders, bugün de herkes için önemli bir uyarıdır:

Yağ yarıya inmeden pisliği fark etmek gerekir. Çünkü rüşvetle beslenenler yalnızca kendi ahlâklarını değil, toplumun geleceğini de kirletirler.

NEREDEN NEREYE?
Büyük Kürdistan Hayalinden
GERİYE NE KALDI?

Mustafa GÖKTEKİN

Suriye, Irak ve İran kaynaklı bölücü hareketler, bölgemizde ülkeleri parçalayarak büyük bir Kürdistan hayali kuran çevrelerle birlikte uluslararası toplantılar düzenliyor, kararlar alıyor ve bunları hayata geçirmeye çalışıyor.

On yıllardır PKK'nın ve onun alt ve üst kuruluşlarının siyasallaşmasının ne kadar tehlikeli olduğunu anlatıp durduk. Batılı devletlerin Türkiye üzerindeki hesaplarını, dilimiz döndüğünce, kalemimiz yettiğince dile getirdik. Asıl meselenin, terörün sona ermesinden ziyade, terör örgütünün siyasallaşması ve bu yolla hedeflerine ulaşma çabası olduğunu söyledik.

Devletimizi yönetenler, terör ve teröristle barış yapmayı kafalarına koymuş olmalılar ki on binlerce insanımızın hayatına mal olan terörü sona erdirmek adına her fırsatta harekete geçtiler. Kimlerin hangi garantileri verdiği bilinmez; doğuda ve güneydoğuda yaşayan vatandaşlarımızla hiçbir sorunumuz olmadığı hâlde, terörü bitirmek adına "Analar ağlamasın" söylemiyle terör örgütü ve mensuplarıyla görüşmeler sürdürülmeye devam edildi.

Çerçeve yasa ve tartışmalı adımlar

MHP Genel Başkanı Sayın Bahçeli'nin, görünüşte terör örgütünün en büyük düşmanı olmasına rağmen, terör örgütü elebaşı Abdullah Öcalan'ı Meclis'e davet etmesinin ardından ülkede yaşanan bütün itirazlara, şehitlerin hatırasına, şehit ailelerinin feryatlarına ve uzuvlarını kaybetmiş gazilerimizin tepkilerine rağmen önerilerinde ısrar edilerek bugünlere gelindi.

Millet başka şeyler söylerken, Meclis'te bulunan partiler —itiraz edenlerin samimiyetine ilişkin şüphelerimiz de oldukça büyüktür— 467 milletvekilinin oyuyla, çerçeve yasa adı altında son derece tehlikeli bulduğumuz bir düzenlemenin önünü açtılar. Adı üzerinde çerçeve yasa denilmesine rağmen, öncesinde ve sonrasında bölücü Kürt örgütlerinin toplantıları, yeni teşkilatlanma girişimleri ve siyasi parti kurma çalışmaları hız kazandı. Bu toplantılarda alınan kararlar Türk milletine, Türk devletine ve iktidara dayatılmaya başlandı. Taleplerin ardı arkası kesilmiyor. Anlaşılan o ki devleti yönetenlerin de kafası oldukça karışık durumda.

"İç hukuk metni" maskesi altındaki bölücü talepler

Meclis Başkanı, TBMM'de grubu bulunan partileri ziyaret ederek süreci hızlandırmaya çalışırken, yurt içinde faaliyet gösteren ve yurt dışında bulunan bölücü çevreler de boş durmuyor. Suriye, Irak ve İran kaynaklı bölücü hareketler, bölgemizde ülkeleri parçalayarak büyük bir Kürdistan hayali kuran çevrelerle birlikte uluslararası toplantılar düzenliyor, kararlar alıyor ve bunları hayata geçirmeye çalışıyor.

Bütün bunlar da yetmemiş olacak ki 170 kişi, 09.10.2026 tarihinde Diyarbakır'da, KYP'nin Kürdistan millî marşı olarak nitelendirilen "Ey Reqîb" marşıyla açılış yaparak Kürdistan Ulusal Konferansı'nı topluyor.

Bu çalışmalar devam ederken DEM Parti'nin yönettiği belediyelerde bölgeye ait köylerin isimleri dahi değiştirilerek tabelalar yenileniyor. Eşit vatandaşlık, Kürtçe yazım ve eğitim dilinin anayasal güvence altına alınması gibi talepler dile getiriliyor. Bu talepler açıklanırken "Kürt milleti" kavramı kullanılıyor ve bölgeye özel statü isteniyor. Asıl hedefin büyük Kürdistan olduğu ise çeşitli açıklamalarda açıkça ifade ediliyor.

Valiliklerin, Kürtçe tabelalar ve yer isimleri konusunda mevzuat çerçevesinde yaptıkları uyarılara rağmen uygulamalar devam ediyor mu? Maalesef, değişen pek bir şey yok.

Söz konusu çevreler, Kürt kimliğinin, dilinin ve kültürünün bütünüyle tanınmasını ve korunmasını anayasal güvence altına alacak düzenlemeler talep ediyor.

DEM Parti Eş Genel Başkanı Tuncer Bakırhan, iktidarla yürütülen "süreç" konusunda gelinen aşamadan söz ederken İmralı'da Öcalan için yapılan ve "konut" olarak tarif edilen yeni mekân hakkında "Öcalan'ın yeni yerine geçmesiyle çalışma koşulları da değişti. Bunu buradan açık bir şekilde ifade edeyim. Daha hızlı ve verimli çalışması için de sekreteryasının güçlendirildiğini kamuoyuna açıklıyor.

Diyarbakır'da gerçekleştirilen toplantıda 170 kişi arasından 51 kişilik bir meclis oluşturuluyor. "HEVBENDÎ" adı verilen Kürt Ulusal İttifakı'nın kurulduğu açıklanıyor. Oluşturdukları bu yapıyı kendi millî meclisleri olarak nitelendiriyor ve bir dizi talebi gündeme getiriyorlar.

Bölgeye ayrı bir statü verilmesini isterken Türk askerinin bölgeden çekilmesini, dört ülkede yaşayan Kürtlerin entegrasyonunun sağlanmasını, diğer ülkelerdeki bölücü Kürt liderlerinin de statülerinin kabul edilmesini ve toplantılarda dikkate alınmalarını talep ediyorlar.

Siyasi kararların gölgesinde gelen tavizler

ANKA Haber Ajansı'na konuşan PSK Genel Başkanı Bayram Bozyel, sürecin 14 Mart 2026'da Diyarbakır'da yapılan bir konferansla başladığını belirterek şunları söylüyor:

" O günden bugüne değişik Kürt partileri, şahsiyetler ve aydınların katılımıyla, yoğun bir çalışmayla ortak bir siyasi program ve iç hukuk metni oluşturuldu."

Neymiş? İç hukuk metni oluşturmuşlar! Sanki başka bir ülkenin topraklarında faaliyet gösteriyorlar. Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenliği ve hukuk düzeni içerisinde, ayrı bir siyasi ve hukuki yapı oluşturma çabası hangi amaca hizmet ediyor?

Bozyel açıklamasının devamında, "Bu hiçbir partiye, hiçbir harekete karşı değil. Bu sadece Kürt halkının ulusal demokratik haklarını kazanmaya ve anayasal güvence altına almaya dönük bir çalışmadır." diyor.

Ancak devamında Türkiye'de ekonomik gelişmenin, iç barışın, huzurun ve kalkınmanın ancak Kürtlere özel bir statü sağlanmasıyla mümkün olabileceğini, aksi hâlde terörün bitirilemeyeceğini ileri sürüyor.

Açıklamalarının devamında ise şu ifadeleri kullanıyor:

"Bütün Kürtler, Kürt dilinin hem resmî dil hem de eğitim dili olmasını savunuyor. Üçüncüsü de Kürtler için bir statü noktasında uzlaşıyoruz. Yani Kürtler için Kürdistan'da bir statü tanınmalı. Bu statü pekâlâ Türkiye'nin sınırları içinde federal bir sistem ya da başka bir modelle olabilir. Yani başka bir deyişle Kürtlerin ulus olmaktan kaynaklanan hakları tanınmalı ve anayasal güvence altına alınmalıdır."

Bu ifadeler, federasyon dâhil olmak üzere Türkiye'nin mevcut üniter devlet yapısını değiştirebilecek bir siyasi modelin savunulduğunu göstermiyor mu? Adam açıkça ayrı bir statü ve federal sistem istiyor.

Hani barışın hiçbir şartı yoktu? Allah aşkına, ilgili ve yetkili devlet adamları daha ne bekliyor? Bu talepler karşısında daha ne yapılması gerekiyor? Yarın ülkenin ne kadarını bu çevrelerin taleplerine göre şekillendireceksiniz?

Öcalan güya cezaevinde. Ancak oradan gönderdiği mesajların kimler aracılığıyla ulaştırıldığı, hangi çevrelerle nasıl temas kurulduğu ve bu sürecin nasıl yürütüldüğü kamuoyunda tartışılıyor. Kim bilir, daha neler yaşanıyor?

Öcalan'ın Avrupa'daki sivil toplum kuruluşlarını Türkiye'de yürütülen sürece etkin biçimde katılmaya davet ettiği, demokratik güçlerin sınırları aşan iş birliği geliştirmesi gerektiğini belirttiği ve önerdikleri barış ve demokratik toplum modelinin bütün Ortadoğu'da istikrar sağlayacağını savunduğu ifade ediliyor. Ayrıca toplantıda alınan kararların kalıcı siyasi girişimlere dönüştürülmesini istediği belirtiliyor.

Leyla Zana ise "Eşine az rastlanır bir kapı aralandı." diyor.

Bu kapı kimler tarafından, nasıl açılmışsa ülkenin ve milletin birliğinin getirildiği nokta ortada!

Her Allah'ın günü yeni bir oldubittiyle fiilî durum oluşturuluyor ve bu girişimlerden bir an olsun geri adım atılmıyor. Devlet adamlarından ise yeterli bir açıklama ve tepki gelmiyor. Sürecin desteklendiğine ilişkin beyanlar devam ederken Türk milletinin ve bu gidişattan endişe duyanların feryatları giderek yükseliyor.

Vatanın ve milletin bölünmesine karşı ortak feryat

Yazdığımız, konuştuğumuz, anlattığımız ve anlatamadığımız her zeminde bu tehlikeli yasanın milletimizin hayrına olmadığını bütün dünyaya duyurmaya çalışıyoruz. Mektuplar dağıtıyor, salon toplantıları düzenliyor, saha çalışmaları yapıyoruz. Gerçekleştirdiğimiz çalışmaların sayısını tutmayı bile çoktan bıraktık. Ne var ki süreç, endişe ettiğimiz mecraya doğru hızla sürükleniyor.

Bizim bu feryadımız ırkçılık feryadı değildir. Bu, vatanın ve milletin bölünmesine karşı yükseltilen bir feryattır.

Milletin bölünmesi, zayıflaması ve tarih boyunca sahip olduğu gücü kaybederek başkalarının etkisi altına girmesi endişesidir. Vatanın parçalanması, küçülmesi, güç ve kudretini kaybederek zalimlerin karşısında ezilmesi ve dağıtılması korkusudur.

Davamızın özü; alt kimlikleri birer zenginlik olarak kabul eden, farklılıklarıyla bir arada yaşama iradesini ortaya koyan Müslüman Türk milletinin varlık ve beka davasıdır.

Koskoca Osmanlı Devleti'ni, içine sürüklendiğimiz bu çarpık ve yanlış anlayışlarla parçaladık; kadim ve güçlü bir imparatorluğu Anadolu'ya sıkıştırdık. Ancak bizi parçalayanlar buna da razı olmadılar. Şimdi de Anadolu'yu bölerek Sevr paçavrasında planladıkları küçücük Türkiye'yi oluşturmanın peşindeler. Tarihimizden ders çıkarmak yerine, 1908 Meşrutiyeti sonrasında yaşanan ayrışmaları hatırlatan bir anlayışla vatanı parçalara ayırma tehlikesiyle karşı karşıyayız. Aynı yanlışların yeniden yaşanmasına seyirci kalamayız.

Türk Milletinin Uyanış Çağrısı: Birlik ve Millî İrade

Milletimiz, doğusuyla batısıyla, kuzeyiyle güneyiyle derhâl uyanmalı ve ayağa kalkmalıdır. Bu yanlış gidişata dur demenin demokratik yollarını aramalı, millî iradesine ve devletinin üniter yapısına sahip çıkmalıdır.

Unutulmamalıdır ki Türkiye'nin ihtiyacı ayrışma değil birleşme, yeni sınırlar çizmek değil gönülleri birleştirmek, yeni imtiyazlar oluşturmak değil hukuk önünde eşitliği sağlamaktır.

Türk milleti, tarih boyunca farklılıklarını ortak bir kader ve ortak bir gelecek anlayışıyla birleştirmiş büyük bir millettir. Bu birliği bozacak hiçbir girişime fırsat verilmemelidir.

Bunun için akıl da yol da birdir: Millî birlik ve beraberliğimizi korumak, devletimizin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne sahip çıkmak ve demokratik mücadeleyi kararlılıkla sürdürmek.

Milletimizin önünde, çift başlı kartalı yeniden yükselterek millî uyanış ve diriliş mücadelesine öncülük eden Millet Partisi'nin bu mücadelesine destek vermek de önemli bir siyasi tercihtir.

Çünkü mesele yalnızca bugünün siyaseti değil, Türkiye'nin yarınıdır. Mesele bir parti veya siyasi görüş meselesi değil, vatanın bütünlüğü, milletin birliği ve devletin bekası meselesidir.

Türkiye'yi bölerek değil, birleştirerek büyütebiliriz. Millet olarak uyanmalı, millî irademize sahip çıkmalı ve geleceğimize birlikte yön vermeliyiz.

SAĞIR ODA

Beyza AYDIN

Türkiye siyasi tarihine değinen yapımları izlemeyi sever misiniz?

Bu yapımlardan biri 2006 yılında Kanal D'de yayınlanmış olan Sağır Oda isimli dizi. Bölüm başında jenerikte yer alan "Bu dizi yaşanmış tarihi bir olaydan yola çıkılarak kurgulanmıştır… Kahramanların gerçek hayatla uzaktan yakından ilgisi yoktur… Biri hariç…" şeklindeki ifadeyle başlasa da bir izleyici olarak suya sabuna dokunduğunu, yeri geldiğinde isabetli göndermeler yaptığını hissettiğim bir dizidir Sağır Oda.

Diziyi izleyeli yirmi yıl olmuş. Bununla birlikte ilk kez dizi vesilesi ile dinlemiş olduğum, rahmetli Cem Karaca'nın seslendirdiği Deniz Üstü Köpürür şarkısını aradan yıllar geçmesine rağmen halen severek dinler, diziyi yeniden izlemeye niyetlenirdim. Kısmet bu zamanaymış. 34 bölümden oluşan yapımı Youtube üzerinden son birkaç gün içerisinde keyifle, yeri gelince merakla, bazı bazı oynatma hızını artırarak izledim. Bir devlet var devletten içerü temalı yapımları izlemeyi sevenlerin beğeneceğini düşünüyorum.

Dizinin odak noktası Nazi altınları, istihbarat ağları ve Türkiye. (İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi kamplarına toplanan Yahudilere ait altınlar toplanarak eritilip külçe haline getirilir. Hitler'in yenileceğini anladığında Naziler bu altınları korumak için güvendikleri kişilere emanet ederler. Nazi altınlarının bu geçmişi dizide sözel olarak ifade ediliyor.) Altınların emanet edildiği kişilerden biri de Türk'tür. Bu kişi ve ailesi Kırım'dan Türkiye'ye göçer ve zaman içinde Türkiye'nin en varlıklı holdinglerinden biri haline gelir. Kırımlı ailesi holding vesilesi ile dünyevi işlerini büyütürken, bir üyesi Yeditepe Dergâhı vasıtasıyla kapısını ihtiyaç sahiplerine açar. Kırımlı ailesinin bazı üyeleri bir takım devlet görevlileriyle ayrıcalıklar sağlayacakları ilişkiler geliştirirler. Ancak altınların izini süren ve farklı amaçlarla kullanılmasını hedefleyenler vardır. Olaylar gelişirken işin içine MOSSAD, CIA, Vatikan, Ukrayna mafyası, Hançer Birliği gibi farklı unsurlar girer. Türk derin devletinin oldukça gizli bir hücre yapılanmasındaki birbirinden çok farklı karakterlere sahip istihbaratçılar olayların gizemini ve Kırımlı ailesi ile olan ilişkiyi çözmeye çalışır…

Çok detay vererek seyir zevkini kaçırmak istemiyorum. Ancak 2026 yılından 2000'li yılların başlarında yayınlanan diziye tekrar bakınca, o günlerin yakın tarih olaylarına yapılan göndermeleri yakalamak mümkün. Türkiye'de hızla gelişen ve hatta hortumlanan bankacılık sektörü, Büyük Ortadoğu Projesinin dizide açık açık dile getirilmesi, Musul ve Kerkük bölgesinde Türkmenleri sindirme çabası ve demografik (nüfus) yapısını değiştirmek için kurulan tezgâhlar, faili meçhul cinayetler gibi pek çok konuya değiniliyor. Yapımın yönetmenliğini Serdar Akar ve Onur Tan üstlenirken, tema danışmanlığını Soner Yalçın yapmış. Yapımcısı ise Timur Savcı ve gazeteci Cüneyt Özdemir. Oyuncu kadrosunda Engin Cezzar, Arsen Gürzap, Mahir Günşiray, Hakan Karahan, Mehmet Çevik, Ertan Saban gibi dikkat çeken oyucular bulunuyor. Başrollerde Orhan Kılıç ve Çağla Kubat da yer alıyor.

2000 yılı sonrası doğan genç arkadaşların bugün konuşulmakta olan bazı konuların kökenlerinin nerelerden geldiğini görebilmeleri için güzel bir dizi olduğunu düşünüyorum. Daha ileri yaşlarda olan ve gündemi takip etmeyi seven kişiler verilmeye çalışılan nüansları çok daha kolay anlamlandıracaklardır. Yer yer mantık hataları, abartılı veya gereksiz uzamış sahneleri olduğunu belirtmek gerekse de Sağır Oda dizisinin göz atmaya değer olduğunu düşünüyorum.

*İstihbarat terminolojisinde; dışarıdan gelebilecek her türlü dinleme, izleme ve elektromanyetik sızma girişimini engellemek için özel olarak tasarlanmış, tamamen yalıtılmış güvenli toplantı odası

ASIL KAYIP: Güven

Mustafa KARAŞAHİN
Eğitim Uzmanı

Bir ülke yalnızca rakamlarla ayakta durmaz. Sayısal göstergelerin arkasında yatan temel unsurlardan biri güvendir. Yatırımcı, parasının güvende olduğuna; vatandaş, hakkını aradığında ayrım gözetmeksizin devletin kurumlarında işleyen bir adalet ve denge-denetim mekanizmasının bulunduğuna inanmak ister. Bu inanç zedelendiğinde ekonomik göstergelerin tek başına bir anlamı kalmaz.

Türkiye'de son dönemde yaşanan finansal tartışmalar yalnızca borsada meydana gelen değer kayıpları veya yatırımcıların uğradığı zararlar üzerinden değerlendirilmemelidir. Üzerinde durulması gereken konulardan biri de bu gelişmelerin hangi kurumsal boşluklarda ortaya çıktığı ve devletin denetim mekanizmalarının neden zamanında ve etkili biçimde çalışmadığıdır. Çünkü bir finansal skandalın yol açtığı maddi kayıplar belki telafi edilebilir; ancak bunun sonucunda ortaya çıkan güven kaybının bedeli çok daha ağır ödenir.

Güven, piyasaları düzenleyen kurumların bağımsızlığına, kuralların herkese eşit uygulanmasına ve ihlallerin karşılıksız kalmayacağına duyulan inanca dayanır. Eğer birileri kuralları aşarak zenginleşirse, başkaları aynı kuralların altında eziliyorsa, burada artık yalnızca ekonomik bir eşitsizlikten söz edemeyiz. Devletin tarafsızlığı ve kamu yararını koruma kapasitesi de sorgulanmaya başlanır.

Devletin varlık sebebi, belirli çevrelerin çıkarlarını korumak değil, toplumun ortak hukukunu ve menfaatlerini güvence altına almaktır. Bu nedenle yaşanan her büyük skandal, maddi kayıpların yanı sıra şu soruyu da gündeme getirir: "Devlet, kamu yararını korumak adına mı hareket ediyor, yoksa toplumun kaynaklarını birilerine peşkeş çekmek için kurumları paravan olarak mı kullanıyor?" Bu sorunun cevabı yalnızca ekonominin değil, toplumsal düzenin geleceği açısından da belirleyicidir.

Devlete Güven, Ortak Geleceğe İnançtır

Devletin kurumlarına duyulan güvenin kaybolması, yalnızca mevcut iktidara duyulan güvenin azalmasının ötesinde, çok daha derin bir kırılmaya işaret eder. Çünkü devlet, herhangi bir siyasi kadronun mülkü değil, toplumun ortak geleceğini temsil eden kurumsal yapıdır.

Siyasi tercihlerle yönetimler el değiştirir, iktidarlar gelir ve geçer. Ancak devletin adalet, ehliyet-liyakat, istişare, denge-denetim ve eşitlik ilkeleri üzerine kurulu kurumlarının bu değişimlerden bağımsız olarak varlığını sürdürmesi gerekir.

Bir vatandaşın devlete güvenmesi, her zaman iktidarın politikalarını onaylaması anlamına gelmez. Vatandaş, iktidarın yanlış uygulamalarına itiraz ettiğinde hakkını arayabileceği bağımsız bir yargı sisteminin, yanlışları ortaya çıkarabilecek tarafsız bir denetim kurumunun ve kamu kaynaklarını koruyacak işleyen bir bürokrasinin varlığına inanmak ister. Kurumsal güvenin gerçek anlamı budur.

Bu güven zedelendiğinde toplumun devletle kurduğu ilişki de değişmeye başlar. Hukukun yerini ahbap-çavuş ilişkilerinin, liyakatin yerini kayırmacılığın, kamusal sorumluluğun yerini kişisel çıkarların aldığı kanaati yayılır. Toplumun ortak geleceğine duyduğu inanç da böylece aşınır/törpülenir.

Bu aşınma genellikle küçük istisnaların normalleşmesiyle başlar. En basitinden trafikte çakarlı araçlara (Ambulans, itfaiye vb. araçlar hariç) tanınan ayrıcalık gibi. Ardından bazı kişilere tanınan ayrıcalıklar sorgulanmaz hâle gelir. Hukukun herkese eşit uygulanması beklentisi zayıflar. Bir süre sonra insanlar adaletsizliği değiştirmeye çalışmak yerine ona göre yaşamayı öğrenir. Yani devlet dairesinde yapılacak sıradan bir iş için de tanıdık, eş-dost aramaya koyulur.

En tehlikeli eşik, adaletsizliğin olağan kabul edilmeye başlanmasıdır. Çünkü bir toplumun geleceğini tehdit eden şey, yalnızca ekonomik kaynaklarının azalması değil, ortak yaşam kurallarına ve birbirine duyduğu güvenin kaybolmasıdır.

Bir çiftçi, tarlasındaki ekinleri yiyerek geçimini zorlaştıran farelerden kurtulmak ister. Bunun için terk edilmiş, derin bir kuyuya fareler için yiyecek atar. Yiyeceğin kokusunu alan fareler, ona ulaşabilmek için birer birer kuyuya atlar. Başlangıçta her şey yolundadır. Yiyecek boldur, herkes karnını doyurur. Aynı kuyuda bulunmaları ve aynı kaynağı paylaşmaları henüz bir sorun yaratmaz.

Fakat yiyecek tükendiğinde durum değişir. Fareler kuyudan çıkmaya çalışır ancak duvarlar çok derindir, çıkış imkanı yoktur. Açlık başlar. Önce paylaşmanın yerini rekabet, sonra dayanışmanın yerini çatışma alır. Hayatta kalma mücadelesi giderek acımasızlaşır. Bir süre sonra fareler birbirlerine saldırmaya, hatta birbirlerini yemeye başlar. Günler geçer ve kuyuda yalnızca bir fare kalır. Çiftçi gelir, kuyuya bir ip sarkıtır ve son kalan fareyi dışarı çıkarır. Fareyi serbest bırakmasının amacı, diğer fareler üzerinde bir korku yaratmaktır.

Bu hikâyede dikkat çekici olan, farelerin birbirlerine düşman hâle gelmesidir. Onları aynı kuyuya mahkûm eden koşullar değişmemiştir; ancak mücadele artık o koşullara karşı değil, birbirlerine karşı yürütülmektedir. Her biri kendi hayatını kurtarmaya çalışırken ortak çıkış ihtimalini de ortadan kaldırmaktadır.

Toplumlar da ekonomik belirsizlik, adaletsizlik ve gelecek kaygısı içinde benzer bir ruh hâline sürüklenebilir. İnsanlar ortak sorunların nedenlerini sorgulamak yerine birbirlerini suçlamaya, farklılıklarını düşmanlık gerekçesine dönüştürmeye başlayabilir. Böyle bir ortamda toplumsal dayanışma zayıflar ve insanlar aynı ülkenin yurttaşları olduklarını unutup birbirlerinin rakibi hâline gelirler.

Buradaki asıl mesele, kimin kuyudan sağ çıktığı değil, insanların neden aynı kuyuda birbirlerini tüketmek zorunda kaldığıdır.

Bir ülkenin gücü, insanlarının birlikte aşabildikleri sorunlarda saklıdır.

Yönetmek, Sorumluluk Üstlenmektir

Bir ülkede denetim kurumları görevlerini gerektiği gibi yerine getirmemişse, yargının tarafsızlığı konusunda ciddi tartışmalar yaşanıyorsa, bütün bunları yalnızca birkaç kişinin hatası olarak açıklamak yeterli midir?

Sonuç ve Değerlendirme

Bütün bu tartışmalar bizi şu soruyu doğru cevaplamaya getiriyor: Nasıl bir ülkede yaşamak istiyoruz?

Ekonomisi büyüyen ama adalete duyulan güvenin azaldığı, yeni yatırımların yapıldığı ancak liyakatin geri plana itildiği, büyük projelerin gerçekleştirildiği fakat vatandaşın geleceğe ilişkin kaygılarının giderilemediği bir ülke, gerçek anlamda güçlü sayılabilir mi?

Bir ülkenin asıl gücü, vatandaşlarının kendilerini o ülkenin eşit ve değerli bir parçası olarak hissedebilmesindedir. Bunun yolu da kişilere göre değişen kurallardan değil, herkesi bağlayan ortak ilkelerden geçer.

Devletin kurumları kişilerin iradesine göre değil, hukukun belirlediği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde çalışmalıdır. Denetim, yönetenleri rahatsız eden bir engel değil, kamu gücünün doğru kullanılmasını sağlayan temel bir güvence olarak görülmelidir. Yargı, siyasi ve ekonomik güç sahipleri karşısında da sıradan vatandaş karşısında da aynı bağımsızlık ve tarafsızlık ilkeleriyle hareket etmelidir.

Bunlar herhangi bir siyasi görüşün tekelinde olabilecek talepler değildir. Birlikte yaşamanın ve ortak bir gelecek kurmanın asgari şartlarıdır.

Elbette hiçbir ülke hatasız yönetilmez. Ekonomik krizler yaşanabilir, yanlış kararlar alınabilir, kurumlar görevlerini gerektiği gibi yerine getiremeyebilir. Önemli olan, bu yanlışların ortaya çıkarılabilmesi, sorumluların hesap verebilmesi ve aynı sorunların tekrarını önleyecek mekanizmaların kurulabilmesidir. Bugün ülkemizde yaşanan krizlere ilişkin tartışmaların bize hatırlatması gereken de budur.

Kaybedilenler yeniden kazanılabilir, zarar gören piyasalar zamanla toparlanabilir. Ancak adalete, devlete ve ortak kurallara duyulan güven kendiliğinden geri gelmez. Bunun için samimiyet, şeffaflık, hesap verebilirlik ve kurumsal bir yeniden yapılanma gerekir.

Siyasi iktidarlar değişebilir, ekonomik politikalar yeniden şekillenebilir. Fakat devletin tarafsızlığı, hukukun üstünlüğü ve kamu yararı hiçbir dönemin siyasi tercihine bağlı olmamalıdır. Çünkü devlet, onu bugün yönetenlerin değil, geçmişten geleceğe bütün toplumun ortak emanetidir.

Bir ülkenin asıl kaybı, insanların yarınlarına duydukları inancın zayıflamasıdır. Bu ülkeyi yeniden ayağa kaldırmak istiyorsak önce güveni yeniden inşa etmek zorundayız.

Ekonomisi büyüyen ama adalete duyulan güvenin azaldığı, yeni yatırımların yapıldığı ancak liyakatin geri plana itildiği, büyük projelerin gerçekleştirildiği fakat vatandaşın geleceğe ilişkin kaygılarının giderilemediği bir ülke, gerçek anlamda güçlü sayılabilir mi?

İŞ KAZALARI KADER DEĞİL, İHMALLERİN SONUCUDUR!

Dramatik Haberler Değil, Önleyici Tedbirler Hayat Kurtarır

Celal ÖZSOY
İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı

Ne yazık ki ülkemizi ve bölgemizi yasa boğan elim bir iş kazasıyla daha karşı karşıya kaldık. İzmir'in Aliağa ilçesi Bozköy Mahallesi'nde faaliyet gösteren HABAŞ Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi AŞ tesislerinde meydana gelen patlama, iş güvenliği konusundaki ihmalleri ve yapısal sorunları bir kez daha gündeme taşıdı.

Basına yansıyan ilk haberlerde, sıvı çelik döküm işlemi sırasında tavan vincinin koparak ark ocağına düşmesi sonucu patlama meydana geldiği ve ardından tesiste yangın çıktığı bildirildi.

İzmir Valisi Süleyman Elban'ın açıklamasına göre ise fabrikada kazan değişimi devam ederken tavan vinci düşmüş, ark ocağına düşen malzemelerin doğal gaz hattına çarpması sonucunda çelikhanede patlama yaşanmıştır.

Olayın ardından kamuoyuna yansıyan haberlerde can kaybının arttığı bildirilmiştir. Bu elim olayda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Ancak burada asıl üzerinde durmamız gereken konu, yaşanan facianın ardından yapılan açıklamalar ve kayıpların sayısı değildir. Asıl mesele, bu tür kazaların neden önceden önlenemediği ve aynı acıların tekrar yaşanmaması için hangi tedbirlerin alınması gerektiğidir.

İş Kazaları Neden Önlenemiyor?

Ülkemizde iş kazalarının en aza indirilmesi gerekirken, yaşanan olayların sıklığı ve ağırlığı, iş sağlığı ve güvenliği alanında ciddi yapısal sorunlarımız bulunduğunu göstermektedir.

Bilimsel literatürde iş kazalarının çok büyük bir bölümünün önlenebilir nedenlerden kaynaklandığı kabul edilmektedir. Yaygın olarak dile getirilen yüzde 98 önlenebilir, yüzde 2 önlenemez ayrımı da bu yaklaşımı ifade etmektedir. Ancak bu oranların her olay ve sektör için değişmez bir bilimsel veri olarak değerlendirilmemesi gerekir.

Ne yazık ki işveren ihmalleri, çalışanların güvensiz davranışları ve denetim eksiklikleri nedeniyle kazaların önüne geçilememektedir.

Yazılı ve görsel basında, bilirkişi değerlendirmelerinde ve yargıya intikal eden olaylarda çoğu zaman suçlu aranmaya odaklanılmaktadır. Oysa önceliğimiz, kazadan sonra suçlu aramak değil, kazanın meydana gelmesini önleyecek tedbirleri önceden almaktır.

Başka bir ifadeyle, reaktif (olay sonrası müdahaleye dayalı) yaklaşım yerine proaktif (önleyici) yaklaşım benimsenmelidir.

Çözüm: Tehlikeyi Kaynağında Ortadan Kaldırmak

Kartalkaya'da yaşanan otel yangınını da hatırlayalım. Bu tür facialarn önlenmesi için risklerin ve tehlikelerin daha proje aşamasında belirlenmesi, mümkünse kaynağında ortadan kaldırılması gerekir.

Örneğin mutfak ve yemekhane gibi yüksek risk taşıyan alanlar, otel, yurt ve toplu yaşam merkezlerinde daha proje aşamasında bağımsız risk değerlendirmesine tabi tutulmalıdır.

Mimari ve teknik projeler hazırlanırken bu alanların konumu, yangın güvenliği, havalandırma sistemleri, gaz tesisatı ve diğer risk unsurları birlikte değerlendirilmelidir. Gerekli görülen durumlarda mutfak ve benzeri yüksek riskli bölümlerin bağımsız bölümlerde planlanması, olası bir yangın veya patlamanın diğer yaşam alanlarına yayılmasını önleyebilir.

Unutulmamalıdır ki iş güvenliği, kaza meydana geldikten sonra alınan tedbirlerle değil, daha tesis kurulmadan önce yapılan doğru planlama ve projelendirmeyle başlar.

İş Güvenliğinde Yapısal Değişim Şarttır

Ülkemizde iş kazalarının önlenmesi için özellikle eğitim, mevzuat, denetim ve uygulama alanlarında köklü bir değişime ihtiyaç vardır.

1. İş Güvenliği Eğitimi İlkokuldan Başlamalıdır

Eğitim müfredatında, ülkemizin geleceğini ve insan hayatını ilgilendiren öncelikler, ehil ve liyakatli kişiler tarafından değerlendirilmelidir.

Maalesef çalışanlarımızın önemli bir bölümü iş sağlığı ve güvenliği kavramıyla ancak işe başladıklarında verilen eğitimler sayesinde tanışmaktadır. Bu eksikliği gidermek için iş güvenliği bilinci ilkokul çağından itibaren, öğrencilerin yaş ve kavrama düzeylerine uygun biçimde kazandırılmalıdır.

2. Riskler Daha Proje Aşamasında Belirlenmelidir

İş yerlerinde kazaların önlenmesi, üretim başladıktan sonra alınacak tedbirlerle sınırlı tutulmamalıdır. Daha planlama ve proje aşamasında, üretim süreçleriyle bağlantılı bütün tehlike ve riskler bilimsel yöntemlerle belirlenmeli, gerekli fizibilite ve risk analizleri yapılmalıdır. Üretim verimliliği kadar çalışanların can güvenliği de temel bir planlama ölçütü olmalıdır.

3. Mevzuat Ülkemizin Şartlarına Göre Düzenlenmelidir

Mevzuatlarımız başka ülkelerden olduğu gibi aktarılmamalı; ülkemizin ekonomik, bilimsel, teknolojik ve insani şartları dikkate alınarak yeniden değerlendirilmelidir.

Yasal düzenlemeler yalnızca kâğıt üzerinde kalmamalı, iş yerlerinde uygulanabilir, denetlenebilir ve sonuç alınabilir nitelikte olmalıdır.

4. İşveren ve Çalışanların Bilinç Düzeyi Yükseltilmelidir

İş sağlığı ve güvenliği yalnızca işverenin veya iş güvenliği uzmanının sorumluluğuna bırakılamaz.

İşveren, yönetici ve çalışanların tamamı, iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konusunda bilinçlendirilmelidir. İş güvenliği kurallarına uyulmamasının doğuracağı sonuçlar iyi anlaşılmalı, ihmallerin ve güvensiz davranışların önüne geçilmelidir.

5. Bağımsız ve Uzman Denetim Sistemi Kurulmalıdır

Mevzuatın hazırlanmasından iş yerlerinde gerekli tedbirlerin alınmasına ve kurallara uyulmasının denetlenmesine kadar bütün süreçler sağlam temellere oturtulmalıdır. Bu süreç, birbiriyle bağlantılı üç temel unsurdan oluşmaktadır: mevzuat, uygulama ve denetim. Söz konusu mekanizmaların sağlıklı işlemesi için çalışmaların bağımsız, uzman ve liyakatli kişiler tarafından yürütülmesi; uygulamaların da bilimsel ve teknik esaslara dayanması gerekmektedir.

Toplu Koruma Öncelikli Olmalıdır

Ulusal mevzuatımızda iş yerlerinin karşı karşıya bulunduğu bazı teknik risklerin önlenmesine yönelik uygulama ve bilgilendirmeler yetersiz kalmaktadır. Bu durum, işverenlerin ve çalışanların bilgi ve inisiyatifine bırakılan önemli boşluklar oluşturmaktadır. Bu kadar hayati bir konunun çözümü, işverenin veya çalışanın kişisel bilgi ve tecrübesine bırakılmamalıdır. Devlet, bilimsel ve teknik standartları belirlemeli, bunların ülke genelinde uygulanmasını sağlamalıdır.

Malzeme Yorgunluğu Bilimsel Olarak Araştırılmalıdır

HABAŞ tesislerinde meydana gelen olayla ilgili soruşturma ve incelemeler devam ederken, olayın kesin nedenleri hakkında peşin hüküm vermek doğru değildir. Ancak bu olay vesilesiyle özellikle üzerinde durulması gereken önemli bir konu bulunmaktadır: Malzeme yorgunluğu.

Sanayi tesislerinde kullanılan vinçler, kaldırma ekipmanları, çelik konstrüksiyonlar ve diğer mekanik sistemler zaman içerisinde tekrarlanan yükler, titreşimler, aşınmalar ve çalışma koşulları nedeniyle yıpranabilmektedir.

Bu nedenle ülkemizde kullanılan ekipmanların kullanım ömürleri, bakım ve kontrol süreçleri, malzeme dayanımları ve yorulma sınırları bilimsel ve akademik araştırmalara konu edilmelidir. Özellikle ağır sanayi tesislerinde kullanılan ekipmanların periyodik kontrolleri, yalnızca şekli bir işlem olarak görülmemeli; teknik yeterlilik ve güvenilirlik esas alınarak gerçekleştirilmelidir.

Sonuç: İnsan Hayatı İhmale Kurban Edilmemelidir

İş kazalarının ardından dramatik haberler yapmak, kayıpları saymak, açıklamalar yayımlamak ve suçlu aramak elbette sürecin bir parçasıdır. Ancak bunların hiçbiri kaybedilen hayatları geri getirmemektedir.

Asıl başarı, bir sonraki kazanın yaşanmasını önleyebilmektir.

İş güvenliği, yalnızca mevzuat gereği yerine getirilen bir formalite veya iş yerlerinde asılan uyarı levhalarından ibaret değildir. İş güvenliği, insan hayatına verilen değerin, devlet yönetimindeki sorumluluk anlayışının ve toplumsal bilinç düzeyinin göstergesidir.

Artık kazalardan sonra konuşan değil, kazalar yaşanmadan önce önlem alan bir anlayışa ihtiyacımız var. Çünkü hiçbir üretim, hiçbir ekonomik kazanç ve hiçbir ticari menfaat insan hayatından daha değerli değildir.

İnsan hayatını korumak bir tercih değil, ertelenemez bir sorumluluktur.

KUR'AN İLE UYANIŞ

Surelerin Hayatımıza Verdiği Mesajlar

RAHMAN'IN HAS KULLARI:

GERÇEK MÜSLÜMANIN ÖZELLİKLERİ

Hüseyin TOPTAŞ

Rahmân'ın has kulları, yaptıkları ibadetlerle yetinip kendilerini güvence altında görmezler. Allah'ın rahmetini umarken azabından sakınır, hayatlarını bu bilinçle düzenlemeye çalışırlar. Çünkü ibadet, insanın yalnızca belirli zamanlarda yerine getirdiği bir görev değil, bütün hayatına yön vermesi gereken bir kulluk bilincidir.

İman ve Güzel Ahlâkın Bütünlüğü

Furkân Suresi'nin son bölümünde, olgun bir müminin sahip olması gereken özellikler, "Rahmân'ın has kulları" başlığı altında anlatılır. Bu özellikler, gerçek Müslümanlığın yalnızca sözden, iddiadan ve şekilsel ibadetlerden ibaret olmadığını; imanın insanın davranışlarına, ahlâkına ve hayatının bütününe yansıması gerektiğini ortaya koyar.

Surenin 63-76. ayetleri, bir Müslümanın nasıl bir insan olması gerektiğini etkileyici bir şekilde gözler önüne sermektedir. Bu ayetlerde tevazu ve vakar, ibadet ve kulluk bilinci, ölçülü yaşama, doğruluk, iffetin korunması, aile sorumluluğu ve Allah'a bağlılık gibi temel değerler üzerinde durulur.

Bu özellikler, yalnızca bireysel bir ahlâk anlayışını değil, aynı zamanda huzurlu ve erdemli bir toplumun temelini de oluşturur.

Tevazu ve Vakar: Müminin Kişiliği

Rahmân'ın has kullarının ilk özelliklerinden biri tevazu ve vakardır. Kur'an'da şöyle buyrulur:

"Rahmân'ın has kulları onlardır ki, yeryüzünde tevazu ile yürürler ve kendini bilmez kimseler onlara laf attığında 'Selâm!' derler (geçerler)." (Furkân, 25/63) Rahmân'ın has kulları, kendilerini başkalarından üstün görmez, insanlara karşı kibirli davranmazlar. Kendini bilmez kimselerin incitici sözleriyle karşılaştıklarında öfkelerine yenik düşmez, olgun ve ölçülü bir tavır sergilerler.

Tevazu, kişiliksizlik veya haksızlık karşısında sessiz kalmak değildir. Asıl olan, insanın kendi değerini bilirken başkalarını küçümsememesi; haklı olduğu durumlarda bile ahlâkını ve vakarını koruyabilmesidir. Gerçek vakar, insanın gücünü başkalarını ezmek için değil, hak ve adaleti korumak için kullanabilmesidir.

İbadet ve Kulluk Bilinci: Allah'a Bağlılık

Rahmân'ın has kulları, Allah'a kulluklarını hayatlarının merkezine yerleştirirler. Gecelerini ibadetle geçirir, Allah'ın rahmetine sığınır ve ahiret hesabını daima göz önünde bulundururlar.

Kur'an'da onların ibadet ve duaları şöyle anlatılır:

"Gecelerini Rablerine secde ederek ve kıyam durarak geçirirler.

Ve şöyle derler: *'Rabbimiz! Cehennem azabını üzerimizden sav. Doğrusu onun azabı gelip geçici değil, devamlıdır.*

Orası cidden ne kötü bir yerleşme ve ikamet yeridir!'" (Furkân, 25/64-66)

Bu ayetler, gerçek kulluğun yalnızca ibadetleri yerine getirmekten ibaret olmadığını, aynı zamanda Allah'a karşı derin bir sorumluluk ve hesap bilinci taşımayı gerektirdiğini gösterir.

Rahmân'ın has kulları, yaptıkları ibadetlerle yetinip kendilerini güvence altında görmezler. Allah'ın rahmetini umarken azabından sakınır, hayatlarını bu bilinçle düzenlemeye çalışırlar.

Çünkü ibadet, insanın yalnızca belirli zamanlarda yerine getirdiği bir görev değil, bütün hayatına yön vermesi gereken bir kulluk bilincidir.

Ölçülü ve Sorumlu Hayat: İsraftan ve Cimrilikten Kaçınmak

İslam, Müslümanın harcamalarında da ölçülü olmasını ister. Rahmân'ın has kulları ne israfa düşer ne de cimrilik ederler. Sahip oldukları imkânları bilinçli kullanır, ihtiyaçlarını karşılarken aşırılıktan kaçınırlar.

Kur'an'da bu özellikleri şöyle ifade edilir:

"Onlar, harcadıklarında ne israf ne de cimrilik ederler; ikisi arasında orta bir yol tutarlar." (Furkân, 25/67)

Bu ayet, Müslümanın ekonomik davranışlarında dengeyi esas alması gerektiğini ortaya koyar. İsraf, sahip olunan nimetleri ölçüsüzce tüketmek; cimrilik ise imkânları gerektiği yerde kullanmaktan kaçınmaktır.

Müslüman, malı ve imkânları bir üstünlük aracı olarak görmemeli; bunların aynı zamanda bir sorumluluk olduğunu bilmelidir. Ölçülü yaşamak, hem kişinin kendi hayatında hem de toplumun refahında önemli bir yere sahiptir.

Ahlâkî Tutarlılık: Büyük Günahlardan Sakınmak

Rahmân'ın has kulları, inançlarında olduğu gibi davranışlarında da Allah'ın koyduğu ölçülere bağlıdırlar. Allah'a ortak koşmaktan, haksız yere cana kıymaktan ve zinadan uzak dururlar.

Kur'an'da şöyle buyrulur:

"Yine onlar ki Allah ile beraber başka bir tanrıya yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler. Bunları yapan, günahının cezasını bulur." (Furkân, 25/68)

Bu ayette üç büyük günaha dikkat çekilmektedir: Allah'a ortak koşmak, haksız yere cana kıymak ve zina etmek.

Bu uyarılar, Müslümanlığın yalnızca inanç beyanıyla sınırlı olmadığını; insanın Allah'a, kendi nefsine ve diğer insanlara karşı sorumluluklarını da kapsadığını gösterir.

Gerçek mümin, inancıyla davranışları arasında tutarlılık kurmaya çalışır. İnandığı değerleri yalnızca başkalarına tavsiye etmekle yetinmez, önce kendi hayatında yaşatmanın sorumluluğunu üstlenir.

Doğruluk ve Dürüstlük: Hakikate Bağlılık

Rahmân'ın has kulları, yalandan, yalancı şahitlikten ve asılsız sözlerden uzak dururlar. Boş ve kötü davranışlarla karşılaştıklarında seviyelerini düşürmez, onurlu ve vakarlı bir tavır sergilerler.

Kur'an'da şöyle buyrulur:

"Onlar, yalan yere şahitlik etmezler; boş sözlerle karşılaştıklarında vakar ile geçip giderler.

Kendilerine Rablerinin âyetleri hatırlatıldığında ise, onlara karşı sağır ve kör davranmazlar." (Furkân, 25/72-73)

Bu ayetler, doğruluğun ve dürüstlüğün müminin kişiliğinin ayrılmaz bir parçası olması gerektiğini ortaya koyar. Yalnızca kendi çıkarını korumak için doğru konuşmak değil, şartlar ne olursa olsun doğruluktan ayrılmamak esastır.

Rahmân'ın has kulları, kendilerine yakışmayan söz ve davranışların içinde bulunmazlar. Her tartışmaya katılmayı, her söze karşılık vermeyi veya her iddiayı cevaplamayı zorunluluk olarak görmezler. Gerektiğinde uzak durmayı ve susmayı da ahlâkî bir tercih olarak bilirler.

Ancak bu tavır, hakikat karşısında susmak veya haksızlığa göz yummak değildir. Kur'an'ın ayetleri kendilerine hatırlatıldığında duyarsız kalmaz, hakikate kulaklarını kapatmazlar. Öğütlerden yararlanır, kendilerini düzeltmeye ve geliştirmeye gayret ederler.

Aile ve Nesil Sorumluluğu: İyi Bir Gelecek İçin

Rahmân'ın has kulları, yalnızca kendi kişisel olgunluklarını değil, ailelerinin ve gelecek nesillerin iyiliğini de önemserler. Eşlerinin ve çocuklarının kendileri için göz aydınlığı olmasını, takva sahiplerine örnek olmayı Allah'tan dilerler.

Kur'an'da onların duası şöyle aktarılır:

"Rabbimiz! Bize gözümüzü aydınlatacak eşler ve zürriyetler bağışla ve bizi takva sahiplerine önder kıl!" (Furkân, 25/74)

Bu dua, aile hayatının yalnızca maddî imkânlar ve dünya mutluluğuyla değerlendirilmemesi gerektiğini gösterir. Asıl mutluluk, aile bireylerinin birbirlerine huzur vermeleri, güzel ahlâk sahibi olmaları ve Allah'ın rızasına uygun bir hayat sürmeye gayret etmeleridir.

Aynı zamanda bu ayet, Müslümanın sorumluluğunu kendi ailesiyle de sınırlamadığını ortaya koyar. Rahmân'ın has kulları, takva sahiplerine örnek olmayı isterler. Bunun için önce kendilerinin örnek bir hayat yaşamaları gerektiğinin bilincindedirler.

Kendimizi Furkân Suresi'ne Göre Sorgulamak

Furkân Suresi'nin bu ayetleri bize önemli bir gerçeği hatırlatır:

Gerçek olgunluk, yalnızca doğruyu bilmek değil, doğruyu yaşamak ve savunurken de ahlâklı kalabilmektir.

Mümin, haksızlık karşısında duyarsız olmaz; ancak öfkesinin ve nefsinin esiri de olmaz. İnancını yalnızca sözleriyle değil, davranışlarıyla da ortaya koyar. İbadetlerini ahlâkıyla bütünleştirir, insanlara karşı sorumluluklarını yerine getirmeye çalışır.

Furkân Suresi, Müslümanın nasıl olması gerektiğini anlattığına göre her Müslüman, kendi inancını ve yaşayışını bu ayetlerin ışığında sorgulamalıdır.

İmanımız davranışlarımıza ne ölçüde yansıyor? İnsanlarla ilişkilerimizde tevazu ve vakar sahibi miyiz? Harcamalarımızda ölçülü, sözlerimizde dürüst, ailemize karşı sorumlu muyuz? Allah'ın ayetleri bize hatırlatıldığında kendimizi düzeltmeye açık mıyız?

Bu sorular, başkalarını yargılamak için değil, öncelikle kendimizi değerlendirmek için sorulmalıdır.

Furkân Suresi'ne göre Müslüman:

* **Tevazu ve vakar sahibidir:** Kendisini başkalarından üstün görmez.

* **Allah'a içtenlikle kulluk eder:** İbadetlerini ve dualarını önemser.

* **Ölçülü ve sorumlu yaşar:** İsraftan ve cimrilikten kaçınır.

* **Adaleti ve doğruluğu gözetir:** Haksızlıktan, yalandan ve yalancı şahitlikten uzak durur.

* **Güzel ahlâkı benimser:** Öfkesini kontrol eder, kötü davranışlar karşısında vakarını korur.

* **Ailesine ve topluma karşı sorumludur:** İyi bir neslin yetişmesine katkıda bulunur.

* **İnancını davranışlarına yansıtır:** Kendisine hatırlatılan hakikatlere karşı duyarsız kalmaz.

Bütün bu özellikler, Rahmân'ın has kullarının hayatında bir bütün oluşturur. İbadet ile ahlâk, inanç ile davranış, kişisel olgunluk ile toplumsal sorumluluk birbirinden ayrı düşünülemez.

Sonuç: Müslümanlığımızı Hayatımızla Gösterelim

Furkân Suresi'nin 63-76. ayetleri, Müslümanlık iddiasının ölçüsünü ortaya koymaktadır. Bu ölçü; yalnızca ibadet etmek, güzel sözler söylemek veya inançlı olduğunu ifade etmek değildir. Asıl ölçü, imanın ahlâka, ahlâkın davranışlara, davranışların da hayatın bütününe yansımasıdır.

Bugün Müslümanların en çok ihtiyaç duyduğu hususlardan biri, inandıkları değerlerle yaşadıkları hayat arasındaki mesafeyi ortadan kaldırmaktır. Tevazu, dürüstlük, adalet, merhamet, ölçülülük ve sorumluluk yalnızca anlatılan kavramlar olarak kalmamalı; ailede, ticarette, siyasette, sosyal hayatta ve insan ilişkilerinde yaşatılmalıdır.

Unutmayalım ki Kur'an, yalnızca okunmak ve güzel sesle dinlenmek için değil, anlaşılmak, üzerinde düşünülmek ve hayata rehber edinilmek için gönderilmiştir.

Müslümanlığımızı yalnızca sözlerimizle değil, ahlâkımızla ve yaşayışımızla da göstermeliyiz.

Rabbimizden dileğimiz, bizleri Furkân Suresi'nde özellikleri anlatılan Rahmân'ın has kullarından eylemesi; imanımızı ahlâkımızla, ibadetlerimizi davranışlarımızla güzelleştirmeyi nasip etmesidir. **Âmin.**

RÖNESANS YAZILARI 6

İSLAM RÖNESANSI: YENİDEN İNŞA, YENİDEN İSTİKAMET

Yıldırım SELAMOĞLU

İslam Rönesansı, geçmişe dönme çağrısı değil; geçmişten güç alarak geleceği kurma iradesidir. Bu süreç, taklitten kurtulmayı, zihinsel bağımsızlığı ve medeniyet iddiasını yeniden kuşanmayı gerektirir. Müslüman toplumların yaşadığı kriz, bilgi eksikliğinden değil; irade ve istikamet kaybından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle diriliş, sloganlarla değil; fikrî disiplin, ahlâkî kararlılık ve kurumsal inşa ile mümkündür.

İslam dünyasının bugün yaşadığı kriz, çoğu zaman yanlış teşhis edilmektedir. Bu kriz bir inanç krizi değildir; asıl mesele, idrak ve istikamet kaybıdır. Sorun dinin kendisinde değil; dinin hayata, devlete, ilme, ahlâka ve medeniyete dönüştürülemeyişindedir. Bu nedenle mesele, İslam'ın yeniden keşfi değil; yeniden inşası meselesidir.

Bugün Müslüman toplumlar iki uç arasında savrulmaktadır: Ya geçmişe sığınarak donmakta ya da Batı'yı taklit ederek çözülmektedir. Oysa İslam ne donmuş bir gelenektir ne de ithal bir modernliktir. İslam, kendi medeniyetini kurma iddiası olan ilahî bir nizamdır. Bu iddianın yeniden ayağa kaldırılması, ancak sahici bir İslam Rönesansı ile mümkündür. İslam dünyasının içine düştüğü durum, yalnızca dış müdahalelerle açıklanamaz. Asıl çöküş, zihinde, iradede ve medeniyet tasavvurunda yaşanmıştır. Batı'nın yalnızca gücü değil; kavramları, ölçüleri ve hayat tarzı da İslam coğrafyasını kuşatmış; Müslüman toplumlar zamanla kendi akıllarına yabancı hâle gelmiştir. Bu yabancılaşma, üretim gücünü zayıflatmış, devlet kurma iradesini köreltmiş ve medeniyet iddiasını etkisizleştirmiştir.

Oysa İslam, ilk dönemlerinde aklı, ilmi ve ahlâkı birlikte harekete geçiren bir medeniyet kurmuştur. Zamanla bu bütünlük parçalanmış; nakil, akıl ve irfan birbirini besleyen unsurlar olmaktan çıkıp birbirini dışlayan alanlara dönüşmüştür. Bu kopuş, İslam'ın hayat kurucu vasfını zayıflatmış ve onu ya donmuş bir geleneğe ya da şekilci bir dindarlığa indirgemiştir.

İslam Rönesansı, işte bu kopuşu onarma çağrısıdır. Bu bir taklit hareketi değildir; aksine taklitten kurtuluş iradesidir. Bu bir reform değil; arınma ve ihya hareketidir. Kur'an'ın yeniden merkeze alınması, aklın vahyin muhatabı olarak yeniden konumlandırılması ve ahlâkın hayatın bütün alanlarına nüfuz etmesi bu sürecin temelidir.

Bu diriliş yalnızca bireysel bir dönüşümle sınırlı değildir. İslam, sadece vicdana hitap eden bir inanç değil; hukuk, siyaset, iktisat ve kültür düzenidir. Bu nedenle İslam Rönesansı, devletsiz düşünülemez. İnancı özel alana hapseden bir anlayış, dini etkisizleştirir; siyaseti ahlâktan koparan bir yaklaşım ise zulmü kalıcı hâle getirir. Gerçek diriliş, imanla aklı, ahlâkla siyaseti, ilimle devleti yeniden buluşturmakla mümkündür.

Ancak fikir tek başına yeterli değildir. Diriliş, kadro ve aksiyonla tamamlanır. Fikir kadrosuz kalırsa hitabet olur; kadro fikirsiz kalırsa güç yozlaşır. Bu nedenle İslam Rönesansı'nı gerçekleştirecek olanlar, yalnızca bilenler değil; bildiğini hayata taşıyabilen, sorumluluk alan ve bedel ödemeye hazır şahsiyetlerdir. Bu kadrolar, aklı ilimle, kalbi ahlâkla, iradeyi sorumlulukla besleyen çift kanatlı insanlar olmak zorundadır.

Aksiyon ise tepkisel bir hareketlilik değil; istikametli bir yürüyüştür. İslam düşüncesi, hayattan çekilen bir tefekkür değil; hayata nizam verme iddiasıdır. Bu nedenle diriliş, bireyden başlar; aileye, topluma ve nihayet medeniyet tasavvuruna uzanır. Güç ahlâktan koparsa zulme dönüşür; siyaset hikmetten uzaklaşırsa yıkım üretir.

Bugün İslam dünyasında yaşanan en büyük sorunlardan biri de dinin istismar edilmesidir. Din, hayata yön veren bir medeniyet fikri olmaktan çıkarılıp ya bireysel ritüellere indirgenmiş ya da çıkar ilişkilerinin aracı hâline getirilmiştir. Bu durum, inancı zayıflatmış ve toplumsal güveni sarsmıştır. Oysa İslam, insanı yüceltmek, adaleti tesis etmek ve hayatı anlamlı kılmak için vardır.

Bu nedenle İslam Rönesansı bir tercih değil, bir zorunluluktur. Müslüman ya yeniden düşünerek, üreterek ve inşa ederek yükselecek ya da başkalarının yazdığı tarihte figüran olmaya devam edecektir. Bu yürüyüş, konforu değil sorumluluğu; sloganı değil istikameti; taklidi değil teklifi esas alır.

Sonuç olarak mesele açıktır: İslam ya yeniden hayat kurucu bir bilinç olarak ayağa kalkacak ya da etkisiz bir hatıraya dönüşecektir. Diriliş ertelenemez. Çünkü medeniyet beklenmez; inşa edilir.

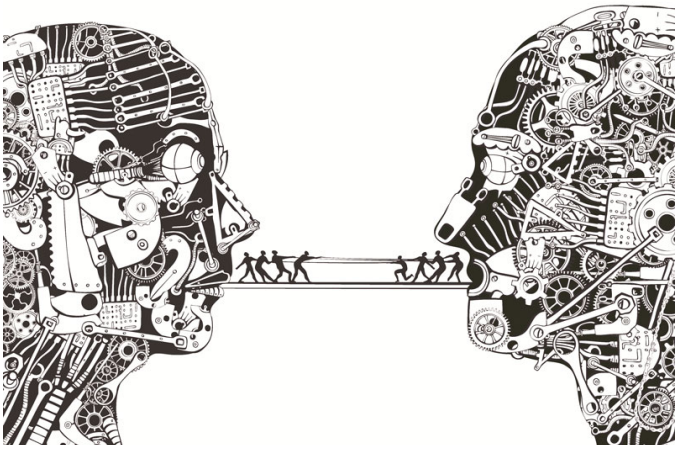

KUTUPLAŞMA

Ali RIZA

Bir toplumun gücü, herkesin aynı düşünmesinden, aynı inanca veya hayat tarzına sahip olmasından değil; farklılıklarına rağmen ortak değerler etrafında bir arada yaşayabilmesinden kaynaklanır. Toplumsal hayat, farklılıkların yok sayılmasıyla değil, karşılıklı saygı temelinde bir arada yaşama kültürünün geliştirilmesiyle anlam kazanır.

İslam'ın insan ve toplum anlayışı da bu gerçeği esas alır. Yüce Allah, insanları farklı renklerde, dillerde, milletlerde ve topluluklarda yaratmış; bu farklılıkları ayrışma değil, birbirini tanıma vesilesi kılmıştır. Hucurat suresinin 13. ayetinde insanların birbirlerini tanımaları için milletlere ve kabilelere ayrıldığı, Allah katında üstünlüğün ise soy, renk veya mensubiyetle değil, takva ile olduğu bildirilir. İslam her insanı olduğu gibi kabul eder ve herkesi **ortak değerler** etrafında birleştirir.

Türkiye'de uzun yıllardır Alevi-Sünni, sağ-sol, laik-antilaik, Müslüman-seküler, başörtülü-başörtüsüz, Türk-Kürt gibi farklı inanç, düşünce ve kimlikler üzerinden toplumsal ayrışmalar yaşanmıştır. Oysa bu farklılıklar, milletimizin günlük hayatında çoğu zaman bir sorun oluşturmamıştır. İnsanlarımız aynı mahallede yaşamış, aynı sofrayı paylaşmış, komşuluk ve dayanışma ilişkileri kurmuş; farklı mezhep, etnik köken ve siyasi görüşlere sahip aileler arasında evliliklerle akrabalık bağları gelişmiştir. Başörtülü ile başörtüsüz, Alevi ile Sünni, Türk ile Kürt ve farklı siyasi düşüncelere sahip insanlar, farklılıklarını bir çatışma konusu hâline getirmeden ortak bir hayat sürdürebilmiştir.

Elbette tarihimizde bu kimlikler üzerinden yaşanan acılar ve çatışmalar da vardır. Ancak toplumsal farklılıkların zaman zaman siyasi çıkarların, ideolojik mücadelelerin, iktidar hesaplarının ve nüfuz arayışlarının aracı hâline getirildiği de bir gerçektir. Bazı çevreler, güçlerini ve siyasi konumlarını korumak amacıyla kimlik farklılıklarını derinleştirmiş, insanlar arasındaki güvensizliği artırmıştır. Bunun sonucunda aynı vatanın insanları birbirlerini tehdit olarak görmeye başlamış; şiddet olayları, can kayıpları, güvenlik sorunları ve askerî müdahalelerle ülkemiz ağır bedeller ödemiştir. Son yıllarda bu ayrışmalara maalesef futbol taraftarlığının fanatizme dönüşmesi de eklenmiştir.

Burada asıl sorun insanların farklı kimliklere ve düşüncelere sahip olması değil, bu farklılıkların önyargıya, dışlamaya ve düşmanlığa dönüşmesidir. Özellikle **geçmişte yaşanan tarihsel olayları bugünün değer yargıları, siyasi anlayışları ve toplumsal şartları üzerinden yeniden değerlendirmek, o olayların meydana geldiği dönemin gerçeklerini değiştirmeyeceği gibi, geçmişte yaşanan sorunların çözümüne de katkı sağlamaz. Bugün yaşayan insanların geçmişte meydana gelmiş olaylara yönelik öfke, hakaret, önyargı veya tarafgirlik üzerinden yaklaşmaları, tarihsel gerçekleri değiştirmekten ziyade toplumsal ayrışmaları yeniden üretme tehlikesi taşımaktadır.** Bu nedenle tarihsel olayları değerlendirirken dönemin siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel şartlarını göz önünde bulundurmak gerekir.

Siyasetin Dili ve Kutuplaşma

Toplumsal kutuplaşmanın en belirgin alanlarından biri siyasettir. Oysa siyaset, farklı düşüncelerin temsil edildiği ve toplumun sorunlarına çözüm arandığı demokratik bir alandır. Farklı görüşlerin bulunması doğal, hatta demokratik hayatın gereğidir. Ancak siyaset, çözüm üretmek yerine toplumu karşıt kamplara ayıran bir mücadeleye dönüştüğünde amacından uzaklaşır.

Siyasi aktörlerin suçlayıcı, küçümseyici ve dışlayıcı dili, toplumdaki güven ve dayanışma duygusunu zayıflatmaktadır. **Kendi görüşünü tek doğru kabul eden ve karşısındakini düşmanlaştıran "Ya bendensin ya da ötekinden (terörden) yanasın" anlayışı, farklı düşünceleri demokratik bir hak olmaktan çıkarıp tehdit gibi göstermektedir.** Siyasi liderlerin birbirlerinin dinî ve manevi değerlerine, kişiliklerine veya özel hayatlarına yönelik hakaret içeren ifadeler kullanması, hatta bu davranışların Türkiye Büyük Millet Meclisi gibi kurumlarda görülmesi, toplum için son derece olumsuz bir örnek oluşturmaktadır. Bu dil zamanla destekçilerine de yansımakta, siyasi tartışmalar günlük ilişkilerde karşılıklı suçlama ve düşmanlığa dönüşmektedir.

Bir insanın siyasi görüşü veya eleştirel tutumu nedeniyle vatanseverliğinin sorgulanması da kabul edilemez. Demokratik bir toplumda hiç kimse farklı düşündüğü için düşman ya da tehdit olarak görülemez. Siyasi rekabet; hakaret ve ötekileştirme yerine fikirlerin, projelerin ve politikaların saygı çerçevesinde tartışılmasına dayanmalıdır.

Futbol: Birleştiren Tutkudan Ayrıştıran Fanatizme

Kutuplaşmanın bir başka görünümü de futbol taraftarlığının fanatizme dönüşmesidir. Oysa futbol, farklı toplumsal kesimleri ortak bir heyecan etrafında buluşturan bir spordur. Bir takımı sevmek, başarısıyla sevinmek ve yenilgisiyle üzülmek doğal bir aidiyettir. Ancak bu bağlılık, rakip takıma ve taraftarlarına karşı düşmanlığa dönüştüğünde birleştirici özelliğini kaybeder.

Özellikle futbol tartışmalarının sosyal medyada aldığı biçim, bu sorunu daha görünür hâle getirmektedir. **Hakem kararları, kulüp yöneticilerinin açıklamaları, futbolcuların davranışları ve maç sonuçları üzerinden yapılan tartışmalar, zaman zaman hakaret, aşağılama ve tehdit içeren bir dile dönüşmektedir.** Bir maçın sonucu nedeniyle arkadaşlıkların bozulması, aile içinde tartışmalar yaşanması ve insanların birbirlerine düşmanca davranması, sporun ruhuyla bağdaşmaz. Taraftarlık, bir takımı desteklemektir; fanatizm ise bu bağlılığın ölçüsüzce başkalarına tahammülsüzlüğe dönüşmesidir. Kazanmak kadar kaybetmeyi bilmek, rakibi tebrik etmek ve haksızlık karşısında hakkını hukuk çerçevesinde aramak da spor ahlakının gereğidir.

Kutuplaşmanın Toplumsal Maliyeti

Kutuplaşmanın en önemli sonucu, insanlar arasındaki güven duygusunun ve dayanışmanın zayıflamasıdır. İnsanlar zamanla yalnızca kendi düşüncelerini paylaşanlarla iletişim kurmaya, farklı düşünenlerle aralarına mesafe koymaya başlar. Böylece aynı mahallede yaşayan, aynı okulda veya iş yerinde bulunan, hatta aynı aileyi paylaşan insanlar bile siyasi ve ideolojik farklılıklar nedeniyle birbirlerine yabancılaşabilir.

Bu durum, toplumun ortak sorunlar karşısında birlikte hareket etmesini zorlaştırır. Üstelik kutuplaştırıcı dilin etkisi yalnızca bugünün insanlarıyla sınırlı kalmaz. Çocuklar ve gençler, yetişkinlerin konuşmalarını ve davranışlarını örnek alarak dünyayı anlamlandırırlar. Sürekli ötekileştirme, aşağılama ve düşmanlaştırmaya tanık olan bir neslin farklılıklara saygılı ve uzlaşmacı bireyler olarak yetişmesi güçleşir.

Bir toplumun geleceğini yalnızca ekonomik göstergeler, teknolojik gelişmeler veya siyasi başarılar belirlemez. Adalet, güven, ahlak, dayanışma ve birlikte yaşama kültürü de toplumsal gelişmenin temel şartlarıdır. Her meselenin bir tarafın kazanıp diğerinin kaybetmesi gereken bir mücadele olarak görüldüğü yerde sağlıklı bir toplumsal gelişmeden söz etmek mümkün değildir.

Ortak Gelecek İçin Birlik, Adalet ve Ahlak

Türkiye'nin ihtiyacı, farklılıkların ortadan kaldırıldığı tek tip bir toplum değil; herkesin kendisini eşit haklara sahip ve değerli bir vatandaş olarak hissedebildiği bir toplumsal anlayıştır. Alevi'siyle Sünni'siyle, sağcısıyla solcusuyla, dindarıyla sekületiyle, farklı etnik kimliklere, siyasi görüşlere ve hayat tarzlarına sahip bütün vatandaşlarımızın ortak bir gelecek idealinde buluşması mümkündür. Bunun temel şartı karşılıklı saygı, adalet ve birlikte yaşama iradesidir.

Bu konuda siyaset kurumuna önemli sorumluluklar düşmektedir. Siyaset; kişisel çıkarların ve iktidar mücadelelerinin öne çıktığı bir çatışma alanı değil, toplumun ortak yararını gözeten bir hizmet yarışı olmalıdır. Siyasetçiler kullandıkları dilin toplumsal sonuçlarını gözetmeli, vatandaşlar da siyasi tercihlerini bir kimlik mücadelesine dönüştürmemelidir. Aynı sorumluluk spor alanında da geçerlidir. Kulüp yöneticileri, futbolcular, hakemler, yorumcular ve taraftarlar fair play anlayışını benimsemeli; kazanmak uğruna her davranışın meşru görülemeyeceğini unutmamalıdır.

Birlik, farklılıklarımızı ortadan kaldırmak değil, onları koruyarak ortak değerler etrafında buluşabilmektir. **Adalet, insan onuru, dürüstlük, güven, dayanışma, dinî ve manevi değerler, bayrak, ortak vatan bilinci ve birlikte yaşama iradesi, bizleri bir arada tutan temel unsurlardır.** Ortak geçmişimizin mirasını yaşatmak ve ülkemizin huzurunu, refahını ve bütünlüğünü birlikte korumak da bu birliğin önemli dayanaklarıdır.

Sonuç olarak bir ülke yalnızca sınırları, kurumları ve ekonomik imkânlarıyla değil, insanlarının birbirine duyduğu güven ve gösterdiği saygıyla da ayakta kalır. Geleceğimizi ayrışma ve çatışma üzerine değil; adalet, ahlak, kardeşlik, dayanışma ve ortak sorumluluk üzerine inşa etmeliyiz. İhtiyacımız olan, birbirimize rağmen yaşamak değil, farklılıklarımızla birlikte ortak bir gelecek kurabilmektir. Çünkü bir toplumun en büyük kaybı, insanların farklı düşünmesi değil, farklı düşünenlerin birbirine tahammül edemez hâle gelmesidir.

TAKTİK BAŞARILAR STRATEJİK YENİLGİLERE KAYNAKLIK ETMESİN

Muharrem YAKIN

Uluslararası emperyal güçlerin ve onların uzantı sı yerli işbirlikçilerin, stratejik hedeflerini gerçekleştirmeleri, yerel unsurlar için stratejik bir yenilgi demektir.

Uzun soluklu yürüyüşlerin; çıkış noktaları, usül ve yöntemleri, amaç, kapsam ve hedefleri vardır. Bunlar; üzerinde düşünülmüş, çalışılmış, etüd edilmiş konulardır. Öyle olmak zorundadır ve eşyanın doğasının gereği de öyledir.

Ancak, kabul edilmelidir ki; dünyada pek çok şey değişmekte, değişime uğramaktadır. Bu değişim; bilim, teknik, teknoloji ve bunlara bağlı olarak rahat ve konfor alanlarında olmaktadır. Bunun yanı sıra; insan doğasına zıt bir değişimden, olumsuz gelişmeden söz etmek te mümkündür. Bunu belki de en veciz şekliyle, tüfek icat oldu; mertlik bozuldu, sözünde görebiliriz. Gerçekten teknik ve teknolojik gelişmişlik arttığı oranda insanoğlunun doğal yapısında ters orantılı bir gelişmişlikten, daha net bir ifade ile bozulmadan/ifsattan söz etmek mümkün gözükmektedir.

Haçlı Seferlerinde hemen bütün bir Avrupa papa, papaz, kral, imparator ve seçkininden seçkin olmayanına kadar silahlanıp İslam'ı ortadan kaldırmak, Türkleri geldikleri Orta Asya steplerine sürmek ve doğunun zenginliklerine sahip olmak, bu arada Cenneti de garanti etmek umuduyla yollara düşüyordu. Şimdilerde Haçlı seferleri demokrasi, özgürlük ve insan hakları adına yapılıyor. Bu kavramlarla yola çıkanlar, bu kavramlar bir yana bu kavramları götürecekleri insanlara dünyayı zindan ediyorlar, dünyayı dar ediyorlar; ölüm, belki de onlar için bir kurtuluş oluyor. Filistin'de, Lübnan'da, Suriye'de, Doğu Türkistan'da, Arakan'da ve dünyanın daha başka yerlerinde yaşanmış olan tam da bu değil midir?

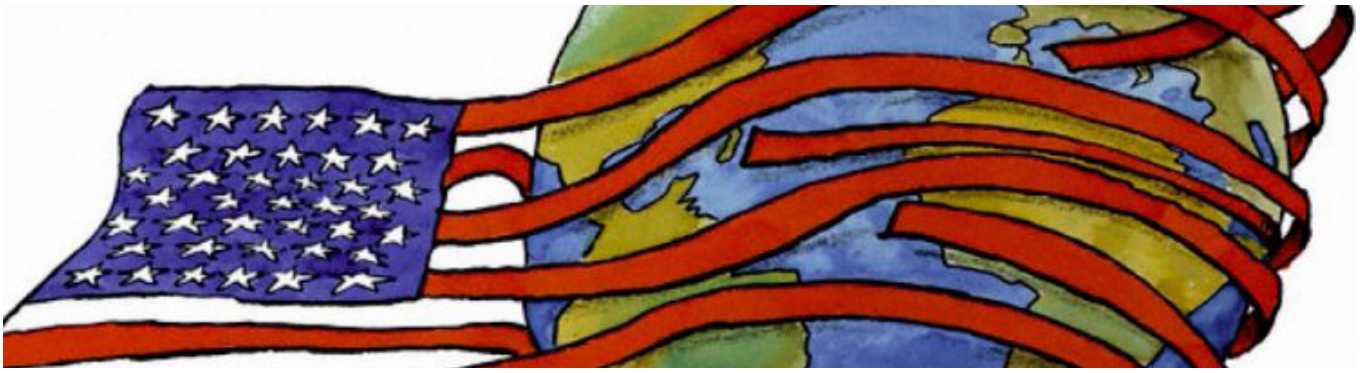

Kollektif emperyal ahtapot, hayatın her alanına kollarını uzatmış durumdadır. Hayatın her alanına müdahildir. İnsanların zihin dünyasını dahi kontrol altına alma girişiminde bulunduğu bellidir, bilinmektedir. Sizin dininize karışmamakta, ama sizin nasıl inanmanız gerektiği konusunda siz farkında olsanız da olmasınız da sizi yönlendirmekte, güdülemektedir. Dostu düşman, düşmanı dost yapmakta, bunun sonucu olarak zafer kazandığını sananlar, aslında hezimetin en ağırını yaşamaktadırlar.

Uluslararası emperyal güç, ülkelerin kimler tarafından ve nasıl yönetileceğini dahi planlamakta ve uygulamaya koymaktadır. Uluslararası emperyal gücün emir eri olmuş iktidarların ayakta kalması, kendi halkına içten içe zulmetmesi ve emperyal niyetlere de içten içe hizmet etmesi için yerel halk ile bağlarının tümden kopmaması gerekmektedir. Ülkenin ve milletin maddi ve manevi varlık ve değerlerinin sömürülmesi, iç edilmesi, pazarlanması, taşınması, yok edilmesi için halkın gözünün, kulağının, aklının, fikrinin başka alanlara çekilmesi, meşgul edilmesi, oyalanması gerekmektedir. Acı gerçek bir gün mutlak surette ortaya çıkacaktır ama atı alan Üsküdar'ı geçtikten sonra ortaya çıkmasının bir anlamı yoktur. Felaketin apaçık ortaya çıkmasından sonraki iç çekmeler ve sızlanmalar, zafer kazananlar için zafer şarkısıdır.

Uluslararası emperyal güçlerin ve onların uzantısı yerli işbirlikçilerin, stratejik hedeflerini gerçekleştirmeleri, yerel unsurlar için stratejik bir yenilgi demektir. Uluslararası emperyal güçler, stratejik hedeflerini gerçekleştirinceye kadar yerel unsurları uyutmak zorundadırlar. Bunu yapmak onlar için o kadar da zor değildir, zor olmamıştır. Kendi inanç, kültür ve değerlerinden uzaklaştırılan ya da içi boşaltılan insan kütlesini gütmek hiç te zor olmamıştır. Değerlerinden, tefekkür, müzakere, muhakeme ve eleştiri kültür ve anlayışından uzaklaşmış ve uzaklaştırılmış bir topluluğu gütmek hiç te zor olmayacaktır ve zor da olmamıştır. Ama gene de işi sağlama almak gerektir. Onun için yerel emperyal uzantılara ve işbirlikçilere taktiksel başarılar lütfetmek, rüyanın uzamasına yardımcı olacaktır. Rüyanın uzaması, lütfedenlerin stratejik kazanımlarının artmasını da sağlayacaktır. Lütfedilen ikramlar, içi boş albenili şovlardan başkası değildir aslında. Ama kazın geleceği yerden tavuğu esirgemek olmaz. O yüzden kimi taktik başarılara izin verilmelidir. Kaldı ki o taktik başarılar da sonunda ona izin veren emperyal azmana yarayacaktır. Afganistan'da Kabil'den kuzeye doğru uçak pisti kalitesindeki asfalt yolun yapılması, Rus işgali sırasında Rus askerinin Afganistan'a intikalinde Rusların ve yerli işbirlikçilerin işine yaramıştır.

İşin bir başka yanı da taktik başarı dahi olmayan bir olgunun allanıp pullanarak başarı gibi takdim edilmesidir. Zehiri ölümsüzlük iksiri olarak sunup bunu kabul ettirecek bir düzenin dünyaya hükmettiğini; iman, idrak ve izan sahipleri bilmektedir.

Bir cinayet ve ihanet imparatorluğu oluşturması için palazlandırılmış bir zebaninin bir barış kahramanı olarak coşkuyla karşılanması, efendileri irade etmişse, kullarınca "başım gözüm üstüne"dir.

George Orwell, 1984 kitabında üç önemli slogana yer vermektedir; savaş barıştır, özgürlük köleliktir ve cehalet güçtür. Emperyal güç odakları ve onların yerel uzantı ve eklentileri işte yerel rüyacıların cehaletinden güç almaktadırlar. Bu, çift yönlü bir güçtür; cahiller kendilerini güçlü sanmaktadırlar ve onların güçlü sanılı güçsüz yapıları onları gözlerine kestirenlerin gücüne güç katmaktadır. Ve onun içindir ki; bilene düşmandırlar ve eleştirenler susturulmalı, etkisizleştirilmelidir.

Farkında olmamak felaket, kendi durumunun farkında olmamak daha büyük felakettir. "Kendini bil, düşmanını bil; yenilmez olursun." sözü, boşuna söylenmemiştir.

Ama bilinmelidir ki; hak, er geç hâkim olacaktır. Önemli olan, doğru yerde saf tutmaktır. Çünkü zafer; Hakk'ın ve Hakk'a inananlarındır.

KANUN SUÇU SUÇ OLMAKTAN ÇIKARIR MI?

Muhammed RECEPLİ

2026 yılında ülkemiz iki önemli proje ile hemhal olmuştur. Proje deyince aklımıza olumlu bir kalkınma projesi ya da düzenleme gelmeli haliyle. Ama ne yazık ki bu iki proje de olumlu ambalajlarla süslense de pek olumlu bir perspektif vermiyor. Her iki projeyi eleştirmek, rahatsız edici oluyor ki eleştirenler çıkarcılar flan diye yaftalanmak isteniyor. Biz, hep zorlukları ve mahrumiyetleri ve hatta yanlış anlaşılma ve yanlış gösterilmeleri göze alarak hakikatin savunucusu olduk, olmaya da devam ediyoruz ve devam edeceğiz.

Bu iki projeden birincisi sözde Terörsüz Türkiye hikâyesidir. Bununla ilgili pek çok şey söylenebilir ve kısmen söylenmiştir de. Biz burada sadece garip bir yasal düzenlemeden söz edeceğiz. Söz konusu düzenleme ile daha önce örneğine pek rastlanılmayan bir koruma yasalaştırılmış bulunuyor. Buna göre; Terörsüz Türkiye projesi kapsamında komisyon üyelerinden daha alt kademedeki personele kadar görev alan kimseler yasal takibata tabi olmayacaklar. Sadece bu düzenleme bile "bir hırsızlık ya da arsızlık" yapıldığını varsayarak çuval ya da kılıf hazırlığına çok erken vakitte başlanmış izlenimi vermektedir. Yangından mal kaçırırcasına bu ne aceleciliktir böyle. Görünen tablo budur… Kısa bir ayrıntıya girersek durum şudur:

7595 sayılı Millî Dayanışma ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun'un 10. maddesi ile Terörsüz Türkiye süreci kapsamında görev alan kişilere hukuki güvence verilmiştir. 10 Ağustos 2026'da TBMM'de kabul edilen düzenleme 18 Ağustos 2026'da Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunun 10. Maddesine göre; bu kanunun amaç ve faaliyetleri kapsamında verilen görevleri yerine getiren kişilerin bu görevleri nedeniyle hukuki, idari veya cezai sorumluluğu doğmaz.

TBMM bünyesindeki Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu üyeleri, kanun kapsamında kurulan kurul ve alt komisyonlarda yer alanlar, silah teslimi ve kayıt işlemlerini yürüten güvenlik ve istihbarat mensupları, bakanlık personeli ve süreç ile ilgili görevlendirilen kamu görevlileri bu kapsama girmektedir.

Söz konusu kimseler hakkında;

-Disiplin soruşturması,

-Tazminat davası ve

- Ceza davası/ soruşturması başlatılamaz.

Bir Sorumsuzluk Açılımı da Fon İle İlgili

İktidar partisi tarafından 12 Kasım 2026 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan 15 maddelik kanun teklifi ile olağanüstü fon tasfiyesini yürüten Ziraat Bankası ve İş Bankasında bu süreçte görevlendirilen personele idari, hukuki ve mali sorumsuzluk getirilmesi öngörülmektedir.

7596 sayılı Tasfiyesine Karar Verilen Bazı Yatırım Fonları Hakkında Kanun'un 7'nci maddesinin ilgili fıkrasına göre:

Tasfiye, devretme, devralma ve geri kazanım işlemlerini yürüten Ziraat Bankası ve İş Bankası ile bu bankaların söz konusu işlemleri yürütmekle görevlendirdiği kişilerin; kanunun öngördüğü olağandışı tasfiye ve finansal istikrarı koruma görevleri kapsamında yaptıkları işlemleri güvence altına alınmakta ve sorumsuzluk, suç teşkil eden fiilleri kapsamamakta ise de;

Fon furyası ile kafası allak bullak olmuş vatandaşa bunu anlatmak ve kabul ettirmek ne kadar mümkündür?

Düzenlemenin geriye dönük olarak 17 Eylül 2026 tarihinden itibaren alınan kararları ve yapılan işlemleri kapsayacak şekilde uygulanacak olması da başka bir soru işaretini beraberinde getirmektedir.
Devlet; plan, düzen, disiplin, adalet ve güven demektir. Bunlar zedelenirse, mülk zedelenir. Mülkü zedelemeye hiç kimsenin hakkı ve yetkisi yoktur. Ve mülkü korumak, vazgeçilmez bir görev ve sorumluluktur. Fazla söz yüktür.

BAK HELE!

Hasip SARIGÖZ

At izi it izi çoktan karıştı,
Kurt ile kuzu neden barıştı?
Başa geçen hainlikte yarıştı!
Türk yurdunda Türk kalmamış bak hele!

İçimdeki yangın gelmiyor dile,
Bülbül düşman olmuş, konduğu güle,
Her tarafım tuzak, tezgâh ve hile!
Kurt yurduna çakal dolmuş bak hele!

Eyvah ki bir vatan, sahipsiz kalmış!
Dört bir yanı ihanetle sarılmış!
Anlamadım, tuzak nasıl kurulmuş?
Türk gaflet uykusuna dalmış bak hele!

Herkes bezmiş, düşmüş geçim derdine,
Deşmeyin yaramı çokça derinde,
Esaret mi var, yoksa kaderinde?
Türk Yezide köle olmuş, bak hele!

Kalmamış gaziye, şehide saygı!
İtlerde şenlik var, Türklerde kaygı!
Memleketi bu hallere kim koydu?
Sorarım da cevap gelmez bak hele!

Sönmüş ateşi kararmış ocağı!
Satılmış fabrikası, yolu, bucağı!
Kesmez olmuş artık, Türk'ün bıçağı!
Kılıç paslı, ufuk puslu bak hele!

Solmuş gülü, sararmış bostanı bağı!
Ne batısı kalmış, ne de bir doğu...
Her yanı sarmış, çaşıtın bağı
Alpler susmuş, erenlere bak hele!

Bin yıldır Türklüğe ana yurttun sen,
Pençesi sökülmez yavuz kurttun sen,
Dosta güven, düşmanına derttin sen,
Devletin, tören nerede bak hele?

Kolun mu kırıldı, dillerin mi lal?
Ya sendeki şaşırtan bu hal?
Yıldızın mı söndü, küstü mü hilal?
Eşkıya kral olmuş bak hele?

Bozkurt pustu, inine mi çekildi?
Bürküt vuruldu, yere mi çakıldı?
Yağız yer yarıldı, dam mı yıkıldı?
Hiçbir dilden avaz gelmez bak hele!

ŞİMDİ N'OLACAK

Hakkı ŞENER

Gündem değişiyor saat be saat,
Bekliyorum yeni konu n'olacak
Gördüm ki her yanı kaplamış ifsat
Bilmem bu işlerin sonu n'olacak

Gençlik inkisarda sonu muamma
Ekonomi yırtık tutmuyor yama
Vaziyet ortada hastayız amma
Doktor görsün derde tanı n'olacak

Eleştirdim diye hep dışlıyorlar,
Bazen de hırsızı alkışlıyorlar
Kusuru hoş görüp nakışlıyorlar
Acep milletimin yönü n'olacak

Çarşıya gitti de çanta boş geldi
Emeklinin gözlerinden yaş geldi
Havalar soğudu yine kış geldi
Odunun kömürün tonu n'olacak

Tüyo aldım tüm varımı yatırdım
Akrabayı eşi dostu götürdüm
Umut verdim sülaleyi batırdım
Şimdi bu yatırım fonu n'olacak

Hedefimiz neydi bu muydu gaye
Üstümüze çöktü habis bir saye
Dünkü eşkiyaya verirken paye
Elli bin şehidin kanı n'olacak

Kul Hakkı'yım kabuk tutmaz yaramız
Piyasada pula döndü paramız
Pazar kurduk kayıp oldu daramız
Yıkıldı güvenin hanı n'olacak